

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΣΧΟΛΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΠΙΑΣΤΟΠΟΥΛΟΥ
Ξ2018110

ΘΕΜΑ

**«Μετάφραση αποσπάσματος από το έργο "Linguistics and
the Third Reich" του Κρίστοφερ Μ. Χάτον»**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ: ΣΩΤΗΡΗΣ ΛΙΒΑΣ

Κέρκυρα, 2024

**«Μετάφραση αποσπάσματος από το έργο "Linguistics and
the Third Reich" του Κρίστοφερ Μ. Χάτον»**

Περιεχόμενα

Περίληψη	10
Abstract	11
Ευχαριστίες.....	12
Μετάφρασμα	13
Πρωτότυπο	21
Σχολιασμός Μετάφρασης.....	28
Βιβλιογραφία	34
Παράρτημα 1 – Γλωσσάρι.....	35
Παράρτημα 2 – Γερμανικές/Γίντις Λέξεις και Εκφράσεις.....	45

Περίληψη

Η παρούσα πτυχιακή εργασία επικεντρώνεται στη μετάφραση ενός αποσπάσματος από το έργο "Linguistics and the Third Reich" του Κρίστοφερ Μ. Χάτον, το οποίο αποτελεί σύντομη βιογραφία του γλωσσολόγου Σόλομον Μπιννμπάουμ, και τον σχολιασμό των μεταφραστικών δυσκολιών που προέκυψαν. Η εργασία αναλύει τις διάφορες μεταφραστικές επιλογές που έγιναν κατά τη διάρκεια της μετάφρασης, εξετάζοντας πτυχές όπως οι γλωσσικές απαιτήσεις του κειμένου. Επιπλέον, η εργασία αναλύει τις μεταφραστικές δυσκολίες λόγω της περίπλοκης γλωσσικής δομής του κειμένου, καθώς και της ανάγκης να διατηρηθεί η ακρίβεια και η αυθεντικότητα του περιεχομένου. Προσπαθούμε να μεταφέρουμε τους ειδικούς όρους με ακρίβεια και να παρουσιάσουμε την πληροφορία στη γλώσσα-στόχο με έναν τρόπο που να είναι κατανοητός και εύκολα αναγνώσιμος. Τέλος, η πτυχιακή εργασία αξιολογεί την ποιότητα της μετάφρασης βάσει κριτηρίων όπως η ακρίβεια της μεταφραστικής απόδοσης, η συνοχή και η σαφήνεια του κειμένου στην ελληνική γλώσσα. Η ανάλυση των μεταφραστικών επιλογών και ο σχολιασμός τους παρέχουν μια περιεκτική κατανόηση του τρόπου μετάφρασης και των προκλήσεων που προκύπτουν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας μετάφρασης.

Translation of an excerpt from "Linguistics and the Third Reich" by Christofer M. Hutton

Abstract

This thesis focuses on the translation of an excerpt from the work "Linguistics and the Third Reich" by Christofer M. Hutton, which is a short biography of the linguist Solomon Birnbaum, and the commentary on the translation difficulties that arose. The paper analyzes the various translation choices made during the translation, examining aspects such as the linguistic requirements of the text. In addition, the paper analyzes the translation difficulties due to the complex linguistic structure of the text, as well as the need to maintain the accuracy and authenticity of the content. We try to convey the specific terms accurately and present the information in the target language in a way that is understandable and easy to read. Finally, the thesis evaluates the quality of the translation based on criteria such as the accuracy of the translation performance, the coherence and the clarity of the text in the Greek language. Analyzing translation choices and commenting on them provides a comprehensive understanding of how to translate and the challenges that arise during the translation process.

Ευχαριστίες

Ολοκληρώνοντας την πτυχιακή μου εργασία, θέλω να εκφράσω τις ευχαριστίες μου πρώτα απ' όλα στον επιβλέποντα καθηγητή μου, κύριο Σωτήρη Λίβα, και στον κύριο Γεώργιο Κεντρωτή μέλος της επιτροπής εποπτείας της πτυχιακής εργασίας μου. Η καθοδήγηση και η υποστήριξή τους με βοήθησαν σημαντικά τόσο στην εκπόνηση της παρούσας εργασίας, όσο και στο σύνολο της ακαδημαϊκής μου πορείας.

Επίσης, θέλω να ευχαριστήσω την οικογένειά μου για την στήριξη και ανεξάντλητη υπομονή τους, και τους φίλους μου για την αμέριστη συμπαράσταση. Χωρίς αυτούς δεν θα μπορούσα να φτάσω έως εδώ. Σας ευχαριστώ όλους για την εμπιστοσύνη και την υποστήριξή σας.

Μετάφρασμα

Σόλομον Μπιννμπάουμ

Ο Σόλομον Μπιννμπάουμ (1891-1989) γεννήθηκε στη Βιέννη, γιος του Εβραίου εθνικιστή και ειδικού των Γίντις Νέιθαν Μπιννμπάουμ. Η έρευνα του Μπιννμπάουμ και η γραμματική των Γίντις (1979) αφιερώθηκε στον πατέρα του, τον πρώτο δυτικό υποστηρικτή των Γίντις και στη μητέρα του, Ρόουζ Μπιννμπάουμ. Στην γραμματική των Γίντις που συνέταξε το 1918 ο Μπιννμπάουμ τόνισε ότι το ζήτημα της προέλευσης των Γίντις παρέμενε σε μεγάλο βαθμό ανεξερεύνητο και ότι δεν μπορούσαν να ειπωθούν πολλά για αυτό το θέμα. Ωστόσο, παρατήρησε ότι οι γλωσσολόγοι που είχαν ασχοληθεί με αυτό το ζήτημα υποστήριζαν ότι η αφετηρία για ανάλυση θα πρέπει να είναι η Άνω Μεσαιωνική γερμανική γλώσσα, όχι η Άνω Νέα γερμανική, όπως θα το ήθελε η λαϊκή γνώμη. Ο Μπιννμπάουμ δήλωσε επίσης κατηγορηματικά ότι η γλώσσα των Εβραίων του Μεσαίωνα ήταν η γερμανική στην αρχή: "Ihre Sprache war anfangs das Deutsche" ([1918] 1966: 8), αν και αυτή η δήλωση αφορούσε την "προφορά" (βλέπε παρακάτω). Οι Εβραίοι, ωστόσο, γρήγορα προσάρμοσαν την γερμανική γλώσσα για να εκφράσουν τη δική τους ιδιομορφία, την πνευματική και διανοητική τους ιδιαιτερότητα που "ζούσε μέσα στο σκέπασμα ενός πολιτισμού μακράν απομακρυσμένου από τον γερμανικό". Με τον όρο «σκέπασμα», ο Μπιννμπάουμ εννοεί τις λειτουργικές γλώσσες των Εβραίων, την Εβραϊκή και την Αραμαϊκή γλώσσα. Η επιρροή αυτών των γλωσσών ήταν βασική για την ανάπτυξη των Γίντις ως γλώσσα με τη δική της αυτονομία («Sonderleben»). Η σύνταξη και η γραμματική άρχισαν να αποκλίνουν και οι φωνητικές διαφορές από τα γερμανικά – οι οποίες ήταν κατά πάσα πιθανότητα εκεί από την αρχή («seit jeher») – έγιναν όλο και πιο έντονες. Επιπλέον αλλαγές ακολούθησαν αυτούς τους αρχικούς ή πρωταρχικούς μετασχηματισμούς, αν και δεν αποδόθηκαν άμεσα στον «εθνικό παράγοντα» (1966: 8). Η συχνά παρατιθέμενη εξήγηση για την προέλευση των Γίντις στην απομόνωση του γκέτο είναι λανθασμένη, διότι το γκέτο προκύπτει από τις ίδιες αιτίες που μπορούν να προσκομιστούν για να εξηγήσουν την προέλευση των Γίντις, και σε κάθε περίπτωση, οι Εβραίοι παρέμειναν σε στενή επαφή με τον περιβάλλοντα μη εβραϊκό πληθυσμό. Ούτε είναι σωστό να πούμε ότι οι Εβραίοι μιλούσαν γερμανικά όπως οι Γερμανοί μέχρι το σημείο που έφυγαν από τη Γερμανία και ότι τα Γίντις προέκυψαν πρώτα σε σλαβικό έδαφος. Διότι, παρά τις διαλεκτικές διαφορές, τα Γίντις δείχνουν υψηλό βαθμό ενότητας. Παρ' όλα αυτά, είναι πιθανό ότι η απουσία συν-εδαφικής γερμανικής γλώσσας επιτάχυνε τη διαδικασία διαφοροποίησης μεταξύ των δυτικών και ανατολικών διαλέκτων των Γίντις ([1918] 1966: 9). Η λογοτεχνία των Γίντις προέκυψε με την ίδια τη γλώσσα, όπως θα περίμενε κανείς στην περίπτωση ενός πολιτισμένου λαού («wie es sich bei einem Kulturvolke naturgemäss von sich ergab», [1918] 1966: 9). Αυτή η λογοτεχνία απευθυνόταν κυρίως σε εκείνους που απομακρύνθηκαν από τα ραβινικά, ταλμουδικά και βιβλικά κείμενα, δηλαδή κυρίως γυναίκες (και λίγους άνδρες) που δεν γνώριζαν εβραϊκά ή αραμαϊκά ή δεν τα γνώριζαν καλά.

Πολύ αργότερα, ο Μπιννμπάουμ, μιλώντας για αξιολογικές κρίσεις σχετικά με τη γλώσσα, έγραψε ότι αυτές οι αξιολογικές κρίσεις είναι:

βασισμένες σε πολύ βαθιά ριζωμένα γεγονότα της ψυχολογίας των ομάδων. Που ακόμη και οι μελετητές δεν ξεφεύγουν πάντα από την επιρροή της (που) επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι συχνά παίρνουν θέση όταν τίθεται το ζήτημα της επιλογής μεταξύ δύο ξένων γλωσσών. Πολλοί από αυτούς υποσυνείδητα προτιμούν τη γλώσσα των μεγαλύτερων και επομένως πιο ισχυρών ανθρώπων. Κατά κανόνα, αυτή η γλώσσα είναι, φυσικά, αυτή με το καλύτερα ανεπτυγμένο λογοτεχνικό ύφος και αυτή που χαίρει της προσοχής των φιλόλογων (1979: 4–5).

Ο Μπιννμπάουμ συνέχισε με μια επίθεση στις ταξινομήσεις των γερμανικών διαλέκτων που προωθούνταν από γλωσσολόγους όπως ο Άντολφ Μπαχ και ο Χάινζ Κλος:

Όταν, επομένως, ένας μελετητής ταξινομεί τα Ουκρανικά, τα Αφρικάανς ή τα Γίντις ως ανήκοντα όχι στην «ανώτερη» αλλά στην «κατώτερη» κατηγορία γλωσσών – αναφερόμενος σε αυτές ως διαλέκτους, κ.λπ. – τότε η εκτίμησή του δεν είναι αντικειμενική, έχει επιτρέψει στην εξουσία να είναι ο αποφασιστικός παράγοντας στην ταξινόμησή του. Μια αρνητική στάση, όπως αυτή, μπορεί να προκύπτει από άλλη αιτία. Ένας λαϊκός που ακούει ή διαβάζει μια γλώσσα παρόμοια και όμως σαφώς διαφορετική από τη δική του, αισθάνεται ενοχλημένος από μορφές που δεν συνάδουν με αυτό που θεωρεί κανόνα. Στον μελετητή αυτά τα συναισθήματα μπορούν στη συνέχεια να αποκρυσταλλωθούν σε εκείνη τη στάση «δασκάλου» που είναι ισχυρή σε όλους μας και η οποία θα ανέχεται μόνο το γνωστό, το σαφώς καθορισμένο, τον κανόνα, ενώ θα απεχθάνεται το άγνωστο, το απροσδιόριστο, το φαινομενικά χαοτικό.

Η διατριβή του Μπιννμπάουμ περιελάμβανε μια μελέτη της Σημιτικής συνιστώσας στα Γίντις, το πρώτο προσχέδιο της οποίας γράφτηκε σε ένα στρατιωτικό νοσοκομείο το φθινόπωρο του 1918. Σε αυτό το έργο ο Μπιννμπάουμ μιλά για την ανεξερεύνητη φύση της ιστορίας των Γίντις, μιας γλώσσας που προέκυψε από τους Γερμανούς Εβραίους που μιλούσαν Άνω Γερμανική του ύστερου Μεσαίωνα και της πρώιμης σύγχρονης εποχής (1922: 4).

Ο Μπιννμπάουμ χρησιμοποιεί επίσης την έννοια της σύντηξης των συστατικών των Γίντις, η οποία επρόκειτο να γίνει η κεντρική ιδέα στη σύγχρονη Γίντις γλωσσολογία, ιδιαίτερα στα έργα του Μαξ Βάινραϊχ: «Τα Γίντις αποτελούνται ουσιαστικά από τρία στοιχεία συγχωνευμένα σε μια ενότητα: Γερμανικά, Σημιτικά και Σλαβικά» (1922: 4). Η αναγνώριση της συγχωνευτικής φύσης των Γίντις συνεπάγεται την απόρριψη του συχνού ισχυρισμού ότι η Σημιτική συνιστώσα καλύπτει τη σφαίρα της θρησκείας και τα πνευματικά και διανοητικά θέματα. Στην πραγματικότητα, οι «Ινδο-Γερμανικές» λέξεις εμφανίζονται επίσης σε αυτόν τον τομέα του λεξιλογίου και οι Σημιτικές λέξεις εμφανίζονται επίσης στον τομέα της καθημερινής «πραγματικότητας» (1922: 53).

Το 1979 ο Μπιννμπάουμ απαρίθμησε τις εξηγήσεις που έχουν προσφερθεί για τη σημασία των εβραϊκών γλωσσών. Αυτές περιελάμβαναν «τη φυλή, το εθνικό πνεύμα, τον συντηρητισμό, την πίστη [στη γλώσσα της πρώην πατρίδας], τη μετανάστευση, το γκέτο, τη θρησκεία» (1979: 9–15). Για τον Μπιννμπάουμ, η μόνη κοινότητα που διαθέτουν όλες οι εβραϊκές γλώσσες είναι η (αρχική) δέσμευση των ομιλητών στον Ιουδαϊσμό ως θρησκεία: «Ο παράγοντας σχηματισμού ομάδων μεταξύ των Εβραίων ήταν η θρησκεία». Αυτό επιβεβαιώνεται από τη γραφή, καθώς «αν και μπορεί να ακούγεται παράξενο σε εμάς σε αυτόν τον εκκοσμικευμένο κόσμο, είναι ωστόσο

γεγονός ότι η γραφή μιας γλώσσας αποφασίζεται, σε γενικές γραμμές, από τη θρησκεία των ομιλητών της» (1979: 13). Η εκκοσμίκευση των Γίντις συνοδεύτηκε από την απώλεια μεγάλου μέρους των Εβραϊκών και Αραμαϊκών στοιχείων. Αν και ο Μπιννμπάουμ γνωρίζει πολύ καλά ότι δεν μπορεί κανείς να χαρτογραφήσει αποτελεσματικά τα συστατικά μιας γλώσσας σε κατηγορίες ζωής και λειτουργίας, ωστόσο υπάρχει μια ισχυρή σχέση μεταξύ των Σημιτικών συστατικών στις Εβραϊκές γλώσσες και του θρησκευτικού πολιτισμού εντός του οποίου ζούσαν οι ομιλητές. Αυτή η γλωσσική μετατόπιση:

είναι μια γλωσσική ένδειξη του γεγονότος ότι τα «εκκοσμικευμένα τμήματα» έχουν στην πραγματικότητα γίνει ανεξάρτητες ομάδες και ότι δεν θα έπρεπε, λογικά, να μιλάμε για μια νέα εξέλιξη που έχει ξεκινήσει στα Γίντις, για παράδειγμα, αλλά ότι θα ήταν πιο σωστό να πούμε ότι τα Γίντις είχαν αρχίσει να χωρίζονται σε δύο διαφορετικές γλώσσες (1979: 14).

Η ομαδική ταυτότητα είναι το κλειδί για τον Μπιννμπάουμ. Με αυτή την έννοια, τη στιγμή που οι Εβραίοι υιοθέτησαν τη γερμανική γλώσσα στη δική τους κοινωνία, ήταν «ταυτόχρονα εβραϊκή» και κατά συνέπεια Γίντις. Ο Μπιννμπάουμ καθορίζει την εμφάνιση των Γίντις από τη στιγμή που οι Εβραίοι άρχισαν να εγκαθίστανται σε γερμανόφωνο έδαφος. Σύμφωνα με αυτό το κοινωνιολογικό κριτήριο, τα Γίντις πρωτοεμφανίστηκαν – απ'όσο ξέρουμε – τον ένατο αιώνα (1979: 57).

Για τον Μπιννμπάουμ, τα κοσμικά Γίντις και τα Γίντις της ορθοδοξίας, τα *frume yidn*, εξελίσσονται ξεχωριστά. Σε αυτή την τελευταία ομάδα πρέπει κανείς να αναζητήσει ελπίδα για το μέλλον των Γίντις, διότι «εξακολουθεί να υπάρχει ένας θρησκευτικός πυρήνας μεταξύ των οποίων δεν υπήρξε διακοπή στις γενιές και των οποίων η μητρική γλώσσα είναι τα Γίντις» (1979: 43). Για τον Μπιννμπάουμ, το σημείο εκκίνησης δεν ήταν ο εθνικισμός της διασποράς των συμβατικών Γίντις, αλλά ένας θρησκευτικός ορισμός της Εβραϊκότητας και των Εβραϊκών γλωσσών. Η γερμανική επιρροή στα Γίντις και η επακόλουθη γερμανοποίηση («*daytshmerish*») είναι ένα σύμπτωμα των επιπτώσεων του Εβραϊκού διαφωτισμού (*Haskalah*) στα Γίντις, και οι κοσμικοί εθνικιστές των Γίντις δεν είναι σε θέση να το καταπολεμήσουν:

Ο πόλεμος που διεξάγουν οι Γίντις εναντίον του *Daytshmerish* μπορεί να είναι μόνο μισός πόλεμος. Ο κόσμος τους βρίσκεται στα θεμέλια της Ευρωπαϊκής νεωτερικότητας, κατά συνέπεια πρέπει να μιλούν τη γλώσσα της. Και ονομάζουν «επηρεασμένες από τα Γίντις» ή «Γίντις» μορφές που θα χαρακτηρίζαμε ως *daytshmerish* (αναφέρεται στο Schaechter 1962: 33).

Η καριέρα του Μπιννμπάουμ στη Γερμανία

Ο Μπιννμπάουμ διορίστηκε για να διδάξει Γίντις στο Πανεπιστήμιο του Αμβούργου και στη συνέχεια δημοσίευσε μια σειρά άρθρων σε κορυφαία γερμανικά γλωσσολογικά περιοδικά (1931/2, 1932, 1933). Σε ένα σύντομο απομνημόνευμα σχετικά με αυτή την περίοδο (1972), ο Μπιννμπάουμ αφηγήθηκε πως ο καθηγητής Κόνραντ Μπόρχλινγκ του Πανεπιστημίου του Αμβούργου διεξήγαγε ένα σεμινάριο για τα Γίντις. Στη συνέχεια, ο Μπόρχλινγκ πρότεινε να διοριστεί ο Μπιννμπάουμ λέκτορας στις μελέτες για τα Γίντις: «Και έτσι δημιουργήθηκε η πρώτη σύγχρονη διδασκαλία για τα Γίντις σε

ένα πανεπιστήμιο» (1972: 243). Ο Μπιννμπάουμ περιέγραψε αυτούς που παρακολούθησαν το σεμινάριο ως εξής:

Οι λόγοι [των μαθητών] για τους οποίους ήρθαν στα σεμινάρια μου ποικίλλουν σε μεγάλο βαθμό. Κάποιοι το έκαναν λόγω της «εθνικής» αξίας των Γίντις, οι ορθόδοξοι Εβραίοι ήρθαν λόγω των θρησκευτικών ενώσεων τους, άλλοι πάλι προσελκύστηκαν από το λογοτεχνικό ή/και γλωσσικό ενδιαφέρον τους. Δεν υπήρχαν μη Εβραίοι προπτυχιακοί, αν θυμάμαι καλά. Το ενδιαφέρον για τα Γίντις υπήρχε μόνο στην κορυφή, έτσι οι δύο μη Εβραίοι συμμετέχοντες ήταν καθηγητές του Πανεπιστημίου. Ένας από αυτούς ήταν ο Χάινριχ Μέγιερ-Μπένφαϊ, ένας σπουδαίος ειδικός σε πολλές γλώσσες και λογοτεχνία και ένας υπέροχος άνθρωπος (1972: 244).

Ο Μπιννμπάουμ έδωσε τον ακόλουθο κατάλογο σεμιναρίων (1972: 244): Εισαγωγή στη γλώσσα Γίντις, Γίντις φωνολογία, Ιστορική φωνολογία των Γίντις, Γίντις για αρχάριους, Αναγνώσεις από το *Fishke der krume* του Μέντελε, Γίντις ποίηση, Συγκριτική μελέτη παλαιών και νέων μεταφράσεων της Βίβλου των Γίντις, αναγνώσεις από τα Παραμύθια του Ραββίνου Νάχμαν, Ανάγνωση από τα απομνημονεύματα του Γκλικλ Χαμλ, Εισαγωγή στη Γίντις φιλολογία, Ανάγνωση του *Shprintze* του Σόλεμ Αλείχεμ, Συγκριτική Φωνολογία των Γίντις, Γίντις κείμενα, Γίντις λαϊκά τραγούδια, Η ιστορία της Γίντις γλώσσας, Λογοτεχνία των Γίντις.

Ως αποτέλεσμα του ενδιαφέροντος που έδειξε ο Χάινζ Κλος, εκείνη την εποχή βοηθός στο Γερμανικό Ινστιτούτο Εξωτερικών (DAI), και ο Φραντς Τριφέλντερ της Γερμανικής Ακαδημίας, ο Μπιννμπάουμ είχε εκπονήσει ένα σχέδιο για ένα ινστιτούτο για σπουδές Γίντις ως κλάδος της Γερμανικής Ακαδημίας. Μια πρόταση δημοσιεύθηκε από τον Μπιννμπάουμ στα *Mitteilungen*¹ της ακαδημίας (1930). Ο Μπιννμπάουμ περιέγραψε την κατάσταση ως εξής:

Το 1927, ένας μη Εβραίος, ο Χάινζ Κλος, βοηθός στο Deutsches Ausland-Institut, ήρθε να με δει, δείχνοντας έντονο ενδιαφέρον για τα Γίντις. Λίγο αργότερα, ο Δρ. Φραντς Τριφέλντερ, της Ακαδημίας για την Επιστημονική Έρευνα και Καλλιέργεια της Γερμανικότητας – Γερμανικής Ακαδημίας, και ο Κλος συνέλαβαν την ιδέα ενός ινστιτούτου για τις γλώσσες που σχετίζονται στενά με τα γερμανικά. Μία από αυτές θα ήταν τα Γίντις και εγώ θα αναλάμβανα αυτό το τμήμα. Μου ζητήθηκε να επεξεργαστώ ένα πρόγραμμα και δημοσιεύθηκε στο *Mitteilungen* (1930) της Ακαδημίας, όπου, λίγο νωρίτερα, είχε εμφανιστεί ένα άρθρο του Κλος, με τίτλο *Deutsche und Jiddish* [Kloss 1930] (εισήγαγε αυτόν τον χαρακτηρισμό, προσαρμόζοντάς τον από τον γερμανικό όρο *Jiddisch*). [. . .] Ωστόσο, το ινστιτούτο δεν δημιουργήθηκε ποτέ (1972: 244).

Ο Μπιννμπάουμ είχε επιφυλάξεις σχετικά με τον όρο *Nebensprachen* του Κλος (Kloss 1929a), καθώς πρότεινε μια αξιολογική κρίση. Οι Κλος και Τριφέλντερ πείστηκαν να αλλάξουν σε *Nahsprachen* («γειτονικές γλώσσες»). Έτσι, η πρόταση του Μπιννμπάουμ είναι για ένα «Jiddische Abteilung des Nahsprachen-Instituts». Ωστόσο, οι Τριφέλντερ και Κλος συνέχισαν με τον όρο *Nebensprache* στα δικά τους γραπτά. Ο

---

¹ ΣτΜ: Ο όρος «Mitteilungen» αναφέρεται σε κάποιο τακτικό δημοσίευμα του εκπαιδευτικού ιδρύματος (Γερμανικής Ακαδημίας) στο οποίο δημοσιεύονταν άρθρα σχετικά με τις δραστηριότητες, τα νέα αλλά και τις μελέτες που λάμβαναν χώρα. Η λέξη «mitteilung» στη γερμανική γλώσσα μεταφράζεται ως «ανακοίνωση» ή «ειδοποίηση».

Τριφέλντερ, για παράδειγμα, έδωσε αποδόσεις ενός γερμανικού πρωτοτύπου στα Ολλανδικά, τα Αφρικάανς, τα Γίντις, τα Pennsylvaniadeutsch («Ολλανδικά της Πενσυλβανίας») και το West Friesisch ως παραδείγματα του Nebensprachen της Γερμανικής γλώσσας (1930: 34–40), διατυπώνοντας έτσι τη σχέση πυρήνα-περιφέρειας στην οποία αντιτάχθηκε ο Μπινγκμπάουμ. Ενώ ο Τριφέλντερ ήταν ανένδοτος ότι η έννοια του Κλος για το Nebensprache είχε ως στόχο να επιβεβαιώσει και όχι να αρνηθεί την αυτονομία και την αξία των γλωσσών που ταξινομούνται έτσι, κατέστησε σαφές ότι ενώ τα Γερμανικά και τα Ολλανδικά θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως ομότιμα (και ως εκ τούτου τα Γερμανικά ήταν εξίσου Nebensprache των Ολλανδικών και τα Ολλανδικά ήταν των Γερμανικών), και οι δύο αυτές γλώσσες ήταν πολύ πιο ανεπτυγμένες από τα Αφρικάανς, τα Γίντις και τα Pennsylvaniadeutsch (1930: 17).

Στη μεταγενέστερη συζήτησή του για τη Γερμανική ως «παγκόσμια γλώσσα» (1938), ο Τριφέλντερ επέστρεψε στο θέμα των Γίντις στο πλαίσιο μιας συζήτησης για τα πλεονεκτήματα των τεχνητών γλωσσών όπως η Volapük και τα Εσπεράντο. Ενώ τα Αγγλικά μπορεί να είναι η κυρίαρχη παγκόσμια γλώσσα, τα Γερμανικά θα μπορούσαν να διεκδικήσουν τον τίτλο της κυρίαρχης γλώσσας της Ευρώπης, αν ληφθεί υπόψη ο αριθμός των ομιλητών πρώτης και δεύτερης γλώσσας (η τελευταία συναντάται ιδιαίτερα στην Ανατολική και Νοτιοανατολική Ευρώπη (1938: 23). Ενώ ήταν ένας Γερμανός (Γ.Μ. Σλάιερ) που είχε δώσει ώθηση στο διεθνές γλωσσικό κίνημα με την εφεύρεση της Βολαπιούκ, ήταν ο Πολωνός Εβραίος Ζάμενχοφ που έφτασε στην επιτυχία και έλαβε αναγνώριση για τη γλώσσα του Εσπεράντο, ιδιαίτερα στη Γερμανία. Ο Τριφέλντερ απέδωσε αυτή την επιτυχία στην υποστήριξη του «παγκόσμιου Τύπου» και «των δυνάμεων που βρίσκονται πίσω από αυτόν». Σε κάθε περίπτωση, η έννοια της τεχνητής γλώσσας δεν ήταν μια ξένη έννοια για τους Εβραίους που είχαν το δικό τους διακρατικό σύστημα επικοινωνίας, δηλαδή τα Γίντις, και ο Εβραϊσμός θα κέρδιζε από οποιαδήποτε πολιτιστική ισοπέδωση μεταξύ διακριτών λαών. Ο Τριφέλντερ ήταν πρόθυμος να δώσει τα εύσημα στον Ζάμενχοφ που δεν έκανε το λάθος να εφεύρει τα βασικά στοιχεία της Εσπεράντο και να τα προσαρμόσει από τις υπάρχουσες γλώσσες (ειδικά τις Ρομανικές γλώσσες), αν και τονίζει ότι η Εσπεράντο δεν είναι τόσο εύκολη αν κάποιος είναι Ρώσος ή Κινέζος ομιλητής (1938: 32). Ούτε απέρριψε την έννοια ενός κοινού μέσου επικοινωνίας μεταξύ των λαών για ορισμένους σκοπούς. Ωστόσο, για τους Γερμανούς μια τέτοια γλώσσα δεν είχε σημασία. Τα προβλήματα της διεθνούς επικοινωνίας ήταν η ευθύνη και το πρόβλημα των μικρότερων κρατών. Η Γερμανία δεν είχε κανένα λόγο να υποστηρίξει τη δημιουργία μιας μορφής επικοινωνίας που κατά πάσα πιθανότητα θα είχε αρνητική επίδραση στη θέση της στον κόσμο (1938: 30–1). Σε κάθε περίπτωση, μια τέτοια γλώσσα θα είχε περιορισμένο πεδίο εφαρμογής: δεν θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για λογοτεχνική έκφραση, καθώς η ίδια η βάση της είναι η απλότητα και η ευκολία κατανόησης. Η ιδιοματική πολυπλοκότητα των εθνικών γλωσσών είναι αυτό το χαρακτηριστικό που τους δίνει την ταυτότητα και την ελκυστικότητά τους. Καμία τεχνητή γλώσσα δεν μπορεί να έχει ιδιοματισμό, καθώς τέτοιες γλώσσες δεν ρέουν από το πνεύμα και το αίμα («Geist und Blut») ενός λαού. Η λογοτεχνική χρήση μιας τεχνητής γλώσσας μετατρέπει τον κόσμο σε πνευματική έρημο («geistige Wüste»), εκμηδενίζει όλη την ανθρωπότητα. Ενάντια σε μια πιθανή κατηγορία για υπερβολή, ο Τριφέλντερ επιβεβαίωσε ότι μια τέτοια γλώσσα δεν θα μπορούσε να στοχεύει σε τίποτα λιγότερο από την πλήρη κυριαρχία» («totale

Herrschaft»), και αυτό θα απαιτούσε την καταστροφή όλων όσων οι άνθρωποι αγαπούσαν (1938: 30–1).

Ένα πρόβλημα που προκύπτει για τις «πολιτισμένες γλώσσες»(Kultursprachen) είναι ότι εάν ομιλούνται σε μακρινές και διανοητικά υπανάπτυκτες χώρες υφίστανται «βάρβαρη» απλούστευση και το λεξιλόγιο καταλαμβάνεται από ξένες λέξεις, ώσπου τελικά η γλώσσα να μην μοιάζει πλέον με την αρχική της μορφή. Αυτή η διαδικασία δημιουργεί «μικτές γλώσσες», αλλά αυτές οι διαδικασίες δεν παράγουν σπουδαίες γλώσσες: Αγγλική πιτζίν και Γαλλική Κρεολή για παράδειγμα. Τα Γερμανικά έχουν δημιουργήσει μια τέτοια γλώσσα, δηλαδή τα Γίντις (και εδώ ο Τριφέλντερ χρησιμοποιεί τον όρο *Nebensprache*). Αν και τα Γίντις δεν προέκυψαν υπό τις ίδιες συνθήκες με αυτές τις άλλες «μικτές γλώσσες», έχουν τυπικές ομοιότητες. Θα μπορούσε μία από αυτές τις «καχεκτικές γλώσσες» (Stummelsprachen) να γίνει διεθνής γλώσσα; Μπορεί μια απλοποιημένη μορφή της Γερμανικής γλώσσας (1938: 30); Αλλά αυτό το «ψευδο-Γερμανικό» θα ήταν γελοίο. Τα βασικά Αγγλικά είναι κάτι περισσότερο από ένα διδακτικό βοήθημα (1938: 34).

Έτσι, τα Γίντις, όπως και η Εσπεράντο, είναι μια έκφραση του εβραϊκού πνεύματος. Αυτές οι γλώσσες αποκαλύπτουν την προσπάθεια για την εξομάλυνση των γλωσσικών και πολιτιστικών διαφορών που είναι ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του Εβραϊκού λαού.

Όταν μετά τον πόλεμο ο Κλος δέχθηκε επίθεση για τις δραστηριότητές του κατά τη διάρκεια της εθνικοσοσιαλιστικής περιόδου, δεν ανέφερε (εξ' όσων γνωρίζω) στην υπεράσπισή του την καλά ενημερωμένη επίθεσή του στην ιδέα ότι τα Γίντις ήταν μια ασήμαντη «διάλεκτος» και την προπολεμική υπεράσπισή του ως σημαντικού *Kultursprache* με εντυπωσιακή βιβλιογραφία και νόμιμη αξίωση για σοβαρή ακαδημαϊκή προσοχή (Kloss 1929a, 1929c, 1930). Γράφοντας στο *Mitteilungen* της Γερμανικής Ακαδημίας το 1930, ο Κλος είχε συγκρίνει τις θέσεις της Γερμανικής και των Γίντις, σημειώνοντας ότι οι ομιλητές αυτών των γλωσσών έχουν κοινό τον φθόνο και τη δυσπιστία με την οποία αντιμετωπίζονται από τους άλλους. Για τα πλεονεκτήματα και τα ταλέντα τους σε συγκεκριμένους τομείς (τον Εβραίο κερδοσκόπο και τον Γερμανό αγρότη), πληρώνουν με περιφρόνηση για την έλλειψη επιτευγμάτων τους σε άλλους τομείς. Οι ομιλητές κάθε γλώσσας έχουν εκφράσει τον διαχωρισμό τους με τη χρήση διαφορετικών συστημάτων γραφής (Γίντις μέσω του Εβραϊκού αλφαβήτου, Γερμανικά με τη χρήση της λεγόμενης «γοτθικής» γραφής ή *Fraktur*). Και οι δύο γλώσσες απειλούνται στις Ηνωμένες Πολιτείες, αν και τα Γίντις βρίσκονται σε ελαφρώς καλύτερη θέση. Οι ξένοι συχνά τσουβάλιαζαν τις δύο γλώσσες, και επομένως στον πόλεμο (τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο) όσοι μιλούσαν Γίντις διώχθηκαν ως Γερμανοί. Αλλά, καταλήγει ο Κλος, ο πόλεμος μόνο ξύπνησε μια κάποια περιέργεια στη Γερμανία για τα Γίντις. Η έννοια των Γίντις ως αυτόνομη οντότητα δεν ελήφθη υπόψη. Τα Γίντις παραμελήθηκαν στη Γερμανία για διάφορους λόγους: ήταν γραμμένα σε ένα παράξενο αλφάβητο, ήταν δύσκολο για τους «Τευτο-κεντρικούς» Γερμανούς να συλλάβουν μια γλώσσα που σχετίζεται με τα Γερμανικά αλλά έχει τη δική της πολιτιστική ζωή. Υπήρχε επίσης η αντίληψη ότι οι Εβραίοι ήταν «άλλοι» και ως εκ τούτου χειρότεροι, η ανάμειξη της φυλετικής πολιτικής με τη γλωσσική πολιτική που τυφλώνει τους Γερμανούς στο γεγονός ότι ο όρος γερμανόφωνος θα μπορούσε να επεκταθεί όχι μόνο σε ομάδες όπως οι Γερμανοί του Βόλγα, αλλά και σε

γερμανόφωνους Νέγρους ή γερμανόφωνους Κινέζους. Οι Γερμανοί έβλεπαν τα Γίντις με τον τρόπο που οι Ολλανδοί αντιδρούν σε έναν Νέγρο που μιλάει Αφρικάανς ή οι Γάλλοι σε έναν γαλλόφωνο Αϊτινό. Η αντίληψη της φυλετικής ανωτερότητας καλύπτει το γεγονός της γλωσσικής υπαγωγής.

Στη Γερμανία αυτός ο συνδυασμός τεμπελιάς στην εκμάθηση του αλφαβήτου, Γερμανικού σοβινισμού και φυλετικής προκατάληψης είχε οδηγήσει σε αδικαιολόγητη παραμέληση των Γίντις. Οι περισσότερες μελέτες για τα Γίντις γίνονται από Εβραίους ή ιεραποστόλους. Ο Κλος υποστήριξε ότι το «ζήτημα των Γίντις» δεν ήταν διαλεκτολογικού ενδιαφέροντος. Ήταν για τον ανταγωνισμό μεταξύ των *Kultursprachen* για «χώρο» και «ένταση». Ο Κλος σημείωσε επίσης ότι η άγνοια των Γίντις από τη Γερμανική πλευρά δεν είχε συγκριθεί με τους Εβραίους, οι οποίοι είχαν ακόμη και τον δέκατο ένατο αιώνα ένα κίνημα γερμανοποίησης εντός γλωσσικής πολιτικής των Γίντις. Περιέγραψε τα Γίντις ως πηγή υποστήριξης για τα Γερμανικά, αναφέροντας ακόμη και τη δυνατότητα ενός συνδυασμένου σχολικού συστήματος σε ορισμένες περιοχές (1930: 9). Αναφέρει τους δεσμούς που πρέπει να υπάρχουν στο Αμερικανικό συνδικαλιστικό κίνημα. Οι ηγέτες της προηγούμενης γενιάς ήταν συχνά Γερμανοί. Εκείνοι της σημερινής είναι Εβραίοι (1930: 9). Ο Κλος ανέφερε επίσης το περιοδικό των Γίντις *The Jewish Farmer*² και υποστήριξε ότι οι δυνατότητες για Γερμανο-Εβραϊκή συνεργασία ήταν απεριόριστες. Υποστήριξε, για παράδειγμα, ότι το προτεινόμενο Γερμανικό ινστιτούτο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στη Νότια Αμερική θα πρέπει να έχει μαθήματα Γερμανικών για τους Εβραίους και Γίντις για τους Γερμανούς και διαλέξεις στη γεωργία και τις επιχειρήσεις για όσους μιλάνε Γίντις και τους προχωρημένους Γερμανούς σπουδαστές των Γίντις (1930: 9), αν και παραδέχτηκε ότι ήταν απίθανο το ινστιτούτο να υλοποιήσει ένα τέτοιο σχέδιο. Ίσως πιο πρακτικά, τόσο οι Εβραίοι που μιλούν Γίντις όσο και οι Γερμανοί θα πρέπει να αποκτήσουν την παθητική γνώση της άλλης γλώσσας και ορισμένες δημοσιεύσεις στα Γίντις θα μπορούσαν να γραφούν με λατινικά γράμματα. Αυτό φυσικά θα απαιτούσε την τυποποίηση των Γίντις, αλλά οι διαλεκτικές διαφορές ήταν σχετικά μικρές και αυτές σε κάθε περίπτωση θα επιβίωναν στην ομιλούμενη γλώσσα. Ο Κλος συνέκρινε την περίπτωση των Γίντις με εκείνη των Dzhudezmo ή των Ladino, μια γλώσσα που ορίζεται άτυπα ως η ποικιλία των Ισπανικών που ομιλούνται από τους Σεφαρδίτες Εβραίους. Η ισπανική κυβέρνηση προσπάθησε να ανακτήσει τους ομιλητές του Dzhudezmo, καθώς κατά κάποιο τρόπο είναι «υπερπόντιοι Ισπανοί». Μια τέτοια πολιτική όσον αφορά τους ομιλητές των Γίντις δεν θα ήταν εφικτή, δεδομένης της μεγαλύτερης γλωσσικής απόστασης μεταξύ Γερμανικών και Γίντις, και της μεγαλύτερης φυλετικής διαφοράς μεταξύ γερμανόφωνων και Γίντις ομιλητών. Δεδομένου ότι τα Γίντις δεν είναι η γλώσσα οποιουδήποτε κράτους και οι Γίντις ομιλητές δεν μπορούν να θεωρηθούν ως οι υπερπόντιοι ομιλητές μιας εθνικής γλώσσας (που με κάποια έννοια είναι οι ομιλητές του Dzhudezmo), αυτό δεν είναι κάτι που μπορεί να αντιμετωπιστεί ως θέμα κρατικής πολιτικής.

Το άρθρο του Κλος το 1930 αντιπροσωπεύει ίσως το αποκορύφωμα της αδύναμης Γερμανικής παράδοσης που θεωρεί τους ομιλητές των Γίντις ως πιθανά ή μερικά μέλη

---

² ΣτΜ: Μια εφημερίδα στη γλώσσα Γίντις αφιερωμένη στην εβραϊκή γεωργία και τη γεωργική βιομηχανία, που δημοσιεύεται στη Νέα Υόρκη από το 1909. Σε ορισμένα τεύχη προστίθενται μερικές αγγλικές σελίδες στα Γίντις.

αυτού που θα μπορούσε να ονομαστεί «Γερμανικός πολιτισμός». Ωστόσο, ο Κλος τόνισε τόσο τη γλωσσική όσο και τη φυλετική απόσταση που χωρίζει τους ομιλητές Γίντις από τους Γερμανούς και δεν είναι σαφές υπό ποιες συνθήκες και προς όφελος τίνος θα πραγματοποιηθεί η προτεινόμενη συνεργασία και ο συντονισμός. Είχε σαφώς κατά νου επίσης κάποιο είδος ανταλλαγής ταλέντων, ότι οι Εβραίοι του εξωτερικού και οι Γερμανοί θα συμπληρώσουν και ακόμη θα εκπαιδεύσουν ο ένας τον άλλον, τους Εβραίους με τις πνευματικές και οικονομικές τους δεξιότητες (ενώ ο Κλος γνώριζε ότι πολλοί Εβραίοι κέρδιζαν τα προς το ζην από τη γη, σημείωσε ότι οι Εβραίοι της Ανατολικής Ευρώπης δεν ήταν συνηθισμένοι στο να έχουν ένα τόσο υψηλό ποσοστό «πνευματικών εργαζομένων» ανάμεσά τους, 1930: 7), οι Γερμανοί με τις πιο πρακτικές γεωργικές (και ίσως βιομηχανικές) ικανότητές τους. Εμφανώς απούσα από αυτό το άρθρο είναι οποιαδήποτε συζήτηση για τον γερμανόφωνο Εβραϊσμό. Μετά την ανάληψη της εξουσίας από τους Ναζί, σε μια ανασκόπηση του *Mutter Sprache* του Σμιτ-Ρορ, ο Κλος δήλωσε ότι, όπως ακριβώς ο Νέγρος δεν μπορούσε να θεωρηθεί Αμερικανός και ο Αϊτινός δεν ήταν Γάλλος, έτσι – παρά τον γλωσσικό δεσμό – ο Γερμανός Εβραίος δεν έπρεπε τώρα να θεωρείται μέρος του Γερμανικού λαού (Kloss 1934: 130).

Δεν υπάρχει λόγος να αποδοθεί ανειλικρίνεια σε αυτή την υπεράσπιση των σπουδών Γίντις. Ομοίως, ωστόσο, μπορεί κανείς να δει μια πνευματική συνέχεια με τα γραπτά του Κλος στην εθνικοσοσιαλιστική περίοδο και δεν υπάρχει λόγος να αποδοθεί ανειλικρίνεια ούτε σε αυτά τα μεταγενέστερα γραπτά.

Τίποτα δεν προέκυψε από την πρόταση για ένα ινστιτούτο, και στη συνέχεια ο Μπινρμπάουμ πήρε την πρωτοβουλία και έστειλε μια επιστολή ζητώντας υποστήριξη. Μεταξύ των διακεκριμένων μελετητών που έδωσαν την υποστήριξή τους ήταν οι Ότο Μπεχάγκελ (Γκίσεν), Χέλμουτ ντε Μπουρ (Βέρνη), Άλμπερτ Ντεμπρούνερ (Ιένα), Τέοντορ Φρινγκς (Λειψία), Άλφρεντ Γκέτσε (Γκίσεν), Πάουλ Κρέτσερ (Βιέννη), Φρίντριχ Μάουρερ (Ερλάνγκεν), Τζον Μάιερ (Φράμπουργκ), Φρίντριχ Πάντσερ (Χαϊδελβέργη), Τέοντορ Ζιμπς (Βρότσλαβ), Βόλφγκανγκ Στάμλερ (Γκράιφσβαλντ) και Μαξ Βάσμερ (Βερολίνο). Ο Φρίντριχ Πάντσερ σημείωσε στην απάντησή του ότι είχε συμπεριλάβει τα Γίντις στο σεμινάριό του για τις Γερμανικές διαλέκτους στο Πανεπιστήμιο της Χαϊδελβέργης το προηγούμενο χειμερινό εξάμηνο. Ο Μπινρμπάουμ είχε εξηγήσει το σκεπτικό για ένα τέτοιο ινστιτούτο ως εξής:

Τα Γίντις, κάποτε γλώσσα των Εβραίων της Γερμανίας, σήμερα γλώσσα των απογόνων τους εκτός της επικράτειας της γερμανικής γλώσσας, αποτελούν αντικείμενο έρευνας, όχι μόνο στο πλαίσιο των γενικών Εβραϊκών σπουδών αλλά και της γενικής και συγκριτικής γλωσσολογίας και λογοτεχνίας, για τις Εβραϊκές και -ιδιαίτερα- τις Γερμανικές σπουδές. Έτσι, π.χ., τα παλαιά Γίντις χειρόγραφα αποτελούν μια ευπρόσδεκτη πρόσθετη πηγή υλικού από περιόδους που δεν είναι αρκετά διαθέσιμα στα ίδια τα γερμανικά. Λόγω της διαφοράς στο αλφάβητο, αυτά τα έγγραφα παρέχουν πολύτιμη βοήθεια για την αποσαφήνιση φωνολογικών προβλημάτων στην ιστορία της πρώιμης γερμανικής γλώσσας (μεταφρασμένο στο Birnbaum 1972: 245).

Η άνοδος του Χίτλερ στην εξουσία έθεσε οριστικό τέλος στο σχέδιο. Ο Μπινρμπάουμ έφυγε από τη Γερμανία λίγο αργότερα και δίδαξε στο Λονδίνο μέχρι το 1958, πριν μεταναστεύσει στον Καναδά (Hiley 1991).

Πρωτότυπο

Solomon Birnbaum

Solomon Birnbaum (1891–1989) was born in Vienna, the son of the Jewish nationalist thinker and Yiddishist Nathan Birnbaum. Birnbaum's survey and grammar of Yiddish (1979) was dedicated to his father 'the first western champion of Yiddish' and to his mother, Rose Birnbaum. In his 1918 grammar of Yiddish Birnbaum noted that the question of the origin of Yiddish remained largely unexplored, and that not much could be definitely said on this matter. However, he observed that those linguists who have concerned themselves with this question argue that the departure point for analysis should be Middle High German, not New High German as popular opinion would have it. Birnbaum also stated categorically that the language of the Jews of the Middle Ages was German in the beginning: 'Ihre Sprache war anfangs das Deutsche' ([1918] 1966: 8), though this statement was qualified with respect to 'accent' (see below). The Jews, however, quickly adapted German to express their own particularity, their spiritual and intellectual distinctiveness which 'lived in the garb of a culture worlds removed from the German'. By 'garb', Birnbaum means the liturgical languages of the Jews, Hebrew and Aramaic. The influence of these languages was central to the development of Yiddish as a language with its own autonomy ('Sonderleben'); syntax and grammar began to diverge, and the phonetic differences from German – which were in all probability there from the very beginning ('seit jeher') – became increasingly marked. Other changes followed on from these initial or primary transformations, though they were not directly attributable to 'the national factor' (1966: 8). The frequently adduced explanation for the origin of Yiddish in the isolation of the ghetto is mistaken, for the ghetto arises out of the same causes that can be adduced to explain the origin of Yiddish, and in any event, Jews remained in close contact with the surrounding non-Jewish population. Nor is it correct to say that the Jews spoke German as the Germans did up to the point at which they left Germany and that Yiddish arose first on Slavic territory. For, in spite of the dialectal differences, Yiddish shows a high degree of unity. Nevertheless, it is likely that the absence of co-territorial German accelerated the process of differentiation between the Western and Eastern dialects of Yiddish ([1918] 1966: 9). Yiddish literature arose with the language itself, as one would expect in the case of a civilized people ('wie es sich bei einem Kulturvolke naturgemäss von sich ergab', [1918] 1966: 9). This literature was directed primarily at those who were removed from Rabbinic, Talmudic and Biblical texts, i.e. mainly women (and a few men) who did not know Hebrew or Aramaic, or did not know them well.

Much later, Birnbaum, speaking of value judgements about language, wrote that these value judgements are:

based on very deep-rooted facts of group psychology. That even scholars do not always escape its influence (that) is borne out by the way they often take sides when the question of choosing between two foreign languages arises. Many of them subconsciously prefer the language of the bigger and therefore more powerful people. As a rule, that language is, naturally, the one with the better developed literary style and the one which has enjoyed the attention of philologists (1979: 4–5).

Birnbaum continued with an attack on the classifications of Germanic dialects promoted by linguists such as Adolf Bach and Heinz Kloss:

When, therefore, a scholar classifies Ukrainian, Afrikaans or Yiddish as belonging not to the 'higher' but to the 'lower' category of languages – referring to them as dialects, etc. – then his valuation is not objective, he has allowed power to be the deciding factor in his classification. A negative attitude, such as this one, may arise from another cause. A layman who hears or reads a language similar to and yet clearly different from his own, feels disturbed by forms that do not tally with what he considers the norm. In the scholar these feelings may then crystallize into that 'schoolmaster' attitude which is strong in us all, and which will tolerate only the known, the clearly defined, the rule, while abhorring the unknown, the undefined, the seemingly chaotic.

Birnbaum's dissertation comprised a study of the Semitic component in Yiddish, the first draft of which was written in a military hospital in autumn 1918. In this work Birnbaum talks of the unexplored nature of the history of Yiddish, a language that emerged out of the High German speech of German Jews of the late Middle Ages and the early modern era (1922: 4).

Birnbaum also employs the concept of the fusion of the components of Yiddish, one that was to become the central in modern Yiddish linguistics, particularly in the works of Max Weinreich: 'Yiddish consists essentially of three elements fused into a unity: Germanic, Semitic and Slavic' (1922: 4). Recognition of the fusion nature of Yiddish involves a rejection of the often-heard assertion that the Semitic component covers the sphere of religion and spiritual and intellectual matters. In fact, 'Indo-Germanic' words also appear in this domain of the vocabulary, and Semitic words also appear in the domain of everyday 'realia' (1922: 53).

In 1979 Birnbaum listed the explanations that have been offered for the significance of Jewish languages. These included 'race, national spirit, conservatism, loyalty [to the language of the former homeland], migration, the ghetto, religion' (1979: 9–15). For Birnbaum, the only communality that all Jewish languages possess is the (original) commitment of the speakers to Judaism as a religion: 'The group-forming factor among the Jews has been religion'. This is confirmed by the script, since 'though it might sound strange to us in this secularized world, it is none the less a fact that the script in which a language is written is, broadly speaking, decided by the religion of its speakers' (1979: 13). The secularization of Yiddish has been accompanied by the loss of much of the Hebrew and Aramaic elements. Though Birnbaum is well aware that one cannot map the components neatly onto spheres of life and function, nonetheless there is a strong relation between the Semitic components in Jewish languages and the religious culture within which the speakers lived. This linguistic shift:

is a linguistic indication of the fact that the 'secularized sections' have in reality become independent groups and that one ought not, logically, speak of a new development having started in Yiddish, for example, but that it would be more correct to say that Yiddish had begun to split up into two divergent languages (1979: 14).

Group identity is the key for Birnbaum; in that sense, at the moment the Jews adopted German within their own society it was 'at once Jewish' and therefore by implication Yiddish. Birnbaum fixes the origin of Yiddish from the moment the Jews began to settle

in German-speaking territory; according to this sociological criterion, Yiddish originated – as far as one can tell – in the ninth century (1979: 57).

For Birnbaum, secular Yiddish and the Yiddish of the world of orthodoxy, the *frume yidn*, are evolving apart. It is to this latter group that one must look for hope about the future of Yiddish, for ‘there is still a religious core among whom there has not been a break in the generations and whose mother tongue is Yiddish’ (1979: 43). For Birnbaum’s point of departure was not the diaspora nationalism of mainstream Yiddishism but a religious definition of Jewishness and Jewish languages. German influence on Yiddish and the resulting Germanization (*‘daytshmerish’*) is a symptom of the effects of the Jewish Enlightenment (*Haskalah*) on Yiddish, and the secular nationalist Yiddishists are not in a good position to fight it:

The war that the Yiddishists are waging against *daytshmerish* can only be a half-war. Their world stands on the foundations of European modernity, consequently they have to speak its language. And they term ‘Yiddishized’ or ‘Yiddish’ forms that we would characterize as *daytshmerish* (quoted in Schaechter 1962: 33).

Birnbaum’s career in Germany

Birnbaum was appointed to teach Yiddish at the University of Hamburg, and subsequently published a number of articles in leading German linguistics journals (1931/2, 1932, 1933). In a brief memoir on this period (1972), Birnbaum recounted that Professor Conrad Borchling of the University of Hamburg had been conducting a seminar on Yiddish. Borchling subsequently proposed that Birnbaum be appointed lecturer in Yiddish studies: ‘And this is how the first modern lectureship for Yiddish in a university came into being’ (1972: 243). Birnbaum described those attending the seminar in the following terms:

Their [the students’] reasons for coming to my seminars varied greatly. Some did so because of the ‘national’ value of Yiddish, the orthodox Jews came because of its religious associations, others again were attracted by its literary and/or linguistic interest. There were no non-Jewish undergraduates, if I remember rightly. Interest in Yiddish existed only at the top, so that the two non-Jewish participants were professors of the University. One of them was Heinrich Meyer-Benfey, a great expert in many languages and literatures and a wonderful human being (1972: 244).

Birnbaum gave the following list of seminars (1972: 244): Introduction to Yiddish language; Yiddish phonology; Historical phonology of Yiddish; Yiddish for beginners; Readings from Mendeleyev’s *Fishke der krume*; Yiddish poetry; Comparative study of old and new Yiddish Bible translations; readings from Rabbi Nachman’s Tales; Reading from the memoirs of Glikl Hamel; Introduction to Yiddish philology; Reading Scholem Aleichem’s *Shprintze*; Comparative Phonology of the Yiddish language; Yiddish texts; Yiddish folksongs; The history of the Yiddish language; Yiddish literature.

As a result of interest shown by Heinz Kloss, at that time an Assistant in the Deutsches Ausland-Institut (DAI), and Franz Thierfelder of the Deutsche Akademie, Birnbaum had worked out a plan for an institute of Yiddish studies as a branch of the Deutsche Akademie. A proposal was published by Birnbaum in the *Mitteilungen* of the academy (1930). Birnbaum described the situation as follows:

In 1927, a non-Jew, Heinz Kloss, Assistant in the Deutsches Ausland-Institut, came to see me, showing an intense interest in Yiddish. Sometime later, Dr. Franz Thierfelder, of the Akademie zur wissenschaftlichen Erforschung und Pflege des Deutschtums – Deutsche Akademie, and Kloss conceived the idea of an institute for the languages closely related to German. One of these would be Yiddish and I was to be put in charge of that department. I was asked to work out a programme and it was published in the *Mitteilungen* (1930) of the *Akademie*, where, somewhat earlier, an article by Kloss had appeared, entitled *Deutsche und Jidden* [Kloss 1930] (he introduced that designation, adapting it from the German term *Jiddisch*). [. . .] However, the institute never came into being (1972: 244).

Birnbaum had reservations about Kloss' term *Nebensprachen* (Kloss 1929a) as it suggested a value judgement. Kloss and Thierfelder were persuaded to change to *Nahsprachen* ('neighbouring languages'). Thus Birnbaum's proposal is for a 'Jiddische Abteilung des Nahsprachen-Instituts'; however Thierfelder and Kloss continued with the term *Nebensprache* in their own writings. Thierfelder for example gave renditions of a German original in Dutch, Afrikaans, Yiddish, *Pennsylvaniadeutsch* ('Pennsylvania Dutch'), and West Friesisch as examples of *Nebensprachen* of German (1930: 34–40), thus articulating the core–periphery relationship to which Birnbaum objected. While Thierfelder was adamant that Kloss' concept of *Nebensprache* was meant to affirm and not deny the autonomy and value of the languages so classified, he made it clear that while German and Dutch could be thought of as peers (and therefore German was as much a *Nebensprache* of Dutch and Dutch was of German), both these languages were much more highly developed than Afrikaans, Yiddish and *Pennsylvaniadeutsch* (1930: 17).

In his later discussion of German as a 'world language' (1938), Thierfelder returned to the topic of Yiddish in the context of a discussion of the merits of artificial languages such as Volopük and Esperanto. While English might be the dominant world language, German could lay claim to be the dominant language of Europe, when one considered the number of first and second language speakers (the latter to be found particularly in Eastern and Southeastern Europe (1938: 23). While it was a German (J.M. Schleyer) who had given impetus to the international language movement with the invention of Volopük, it was the Polish Jew Zamenhof who achieved success and recognition for his language Esperanto, particularly in Germany. Thierfelder attributed this success to the support of the 'world press' and 'the powers that lie behind it'. In any case, the notion of an artificial language was not a foreign concept to the Jews who had their own interstate communication system, namely Yiddish, and Jewry stood to gain from any cultural leveling between distinct peoples. Thierfelder was willing to give credit to Zamenhof for not making the mistake of inventing the basic elements of Esperanto, and for adapting them from extant languages (especially the Romance languages), though he makes the familiar point that Esperanto is not so easy if one is a Russian or a Chinese speaker (1938: 32); nor did he reject the notion of a common means of communication between peoples for some purposes. However, Germans had no use for such a language; problems of international communication were the responsibility and the problem of smaller states. Germany had no reason to support the creation of a form of communication that would in all probability have a negative effect on its place in the world (1938: 30–1). In any case such a language would have a limited scope: it could not be used for literary expression, since its very basis is simplicity and ease of comprehension. The idiomatic complexity of national languages is the very quality that

gives them their identity and appeal; no artificial language can have idiomaticity, since such languages do not flow from the spirit and blood ('Geist und Blut') of a people. The literary use of an artificial language transforms the world into a spiritual desert ('geistige Wüste'), it annihilates all humanity. Against a possible charge of exaggeration, Thierfelder affirmed that such a language could not aim at anything less than total domination ('totale Herrschaft'), and this would require the destruction of everything that people held dear (1938: 30–1).

One problem that arises for 'civilized languages' (*Kultursprachen*) is that if they are spoken in distant and intellectually underdeveloped countries they undergo 'barbaric' simplification, and the vocabulary is taken over by foreign words, so that eventually the language no longer resembles its original form. This process gives rise to 'mixed languages', but these processes do not produce great languages: Pidgin English and French Creole for example. German has produced one such language, namely Yiddish (and here Thierfelder uses the term *Nebensprache*). Though Yiddish did not arise in the same circumstances as these other 'mixed languages', it does have formal similarities. Could one of these 'stunted languages' (*Stummelsprachen*) become an international language? What about a simplified form of German (1938: 30)? But this 'pseudo-German' would be laughable; basic English is little more than a teaching aid (1938: 34).

Thus Yiddish, like Esperanto, is an expression of the Jewish spirit; these languages reveal the drive to level linguistic and cultural differences that is a particular characteristic of the Jewish people.

When after the war Kloss came under attack for his activities during the National Socialist period, Kloss did not (to my knowledge) mention in his defence his well-informed attack on the notion that Yiddish was an unimportant 'Jargon' and his pre-war advocacy of it as an important *Kultursprache* with an impressive literature and a legitimate claim to serious academic attention (Kloss 1929a, 1929c, 1930). Writing in the *Mitteilungen* of the German Academy in 1930, Kloss had compared the positions of German and Yiddish, noting that the speakers of these languages have in common the envy and mistrust with which they are viewed by others. For their strengths and talents in particular areas (the Jewish speculator and the German farmer), they pay with contempt for their lack of achievement in other areas. The speakers of each language have given expression to their separateness by the use of different writing systems (Yiddish through the Hebrew alphabet, German by the use of so-called 'Gothic' script or *Fraktur*). Both languages are under threat in the United States, though Yiddish is in a slightly better position. Outsiders have often lumped the two languages together, so that in the war (the First World War) Yiddish speakers were persecuted as Germans. But, concludes Kloss, the war only awakened a certain curiosity in Germany about Yiddish; the notion of Yiddish as an autonomous entity was not considered. Yiddish was neglected in Germany for a number of reasons: it was written in a strange alphabet; it was hard for the 'Teutono-centric' Germans to conceive of a language being related to German but having a cultural life of its own. There was also the perception that Jews were 'other' and therefore worse, the mixing of racial politics as with linguistic politics that blinded Germans to the fact that the speaker of the German language could be extended not only by groups such as the Volga Germans, but also by German-speaking Negroes or German-speaking Chinese. The Germans looked on Yiddish in the way that the Dutch react to an Afrikaans-speaking Negro, or the French to a French-speaking

Haitian. The perception of racial superiority obscures the fact of the linguistic affiliation.

In Germany this combination of laziness in learning the alphabet, German chauvinism and racial prejudice had led to an unjustifiable neglect of Yiddish. Most studies of Yiddish are by Jews or missionaries. Kloss argued that the 'Yiddish question' was not one of dialectological interest; it was about the competition between the *Kultursprachen* for 'space' and 'intensity'. Kloss also noted that ignorance of Yiddish on the German side had not been matched by the Jews, who had even in the nineteenth century had a Germanizing movement within Yiddish language politics. Kloss described Yiddish as a source of support for German, even mentioning the possibility of a combined school-system in some areas (1930: 9). He cites the links that must exist in the American trade-union movement; the leaders of the previous generation were often Germans; those of the current one, Jews (1930: 9). Kloss also mentioned the Yiddish periodical *The Jewish Farmer*, and argued that the possibilities for German-Jewish co-operation were unlimited. Kloss argued for example that the proposed German institute of higher learning in South America should have courses on German for Jews and Yiddish for Germans and lectures in agriculture and business for Yiddish-speakers and advanced German-learners of Yiddish (1930: 9), though he admitted that it was unlikely that the institute would realize such a plan. Perhaps more practically, both Yiddish-speaking Jews and Germans should acquire the passive knowledge of the other language, and some Yiddish publications could be produced in Latin letters. This would of course necessitate standardizing Yiddish, but the dialectal differences were relatively minor and these would in any case survive in the spoken language. Kloss compared the case of Yiddish with that of Dzhudezmo or Ladino, a language loosely definable as the variety of Spanish spoken by Sephardic Jews. The Spanish government has attempted to reclaim Dzhudezmo speakers as in some sense being 'overseas Spanish'. Such a policy with regard to Yiddish speakers would not be feasible, given the greater linguistic distance between German and Yiddish, and also given the greater racial difference between German speakers and Yiddish speakers. Given that Yiddish is not the language of any state and Yiddish speakers cannot be considered the overseas speakers of a national language (which in some sense the Dzhudezmo speakers are), this is not something which can be handled as a matter of state policy.

Kloss' 1930 article represents perhaps the high-point of the tenuous German tradition of regarding Yiddish speakers as potential or partial members of what could be termed 'German civilization'. Kloss however stressed both the linguistic and the racial distance that separated Yiddish speakers from Germans, and it is unclear under what conditions and to whose ultimate benefit the proposed co-operation and co-ordination would take place. He clearly had in mind also some kind of exchange of talents, that the overseas Jews and the Germans will complement and even train each other, the Jews with their intellectual and financial skills (while Kloss was aware that many Jews earned their living from the land, he noted that the Eastern European Jews were unusual in having such a high proportion of 'intellectual workers' in their midst, 1930: 7), the Germans with their more practical agricultural (and perhaps industrial) abilities. Conspicuously absent from this article is any discussion of German-speaking Jewry. After the Nazi take-over, in a review of Schmidt-Rohr's *Mutter Sprache*, Kloss stated that, just as the Negro could not be considered an American, and the Haitian was not French, so – in spite of the bond of language – the German Jew was not now to be considered part of the German people (Kloss 1934: 130).

There is no reason to attribute insincerity to this advocacy of Yiddish studies. Equally, however, one can see an intellectual continuity with Kloss' writings in the National Socialist period, and there is no reason to attribute insincerity to those later writings either.

Nothing came of the proposal for an institute, and subsequently Birnbaum took the initiative and send out a letter appealing for support. Among the distinguished scholars who gave their backing were Otto Behaghel (Giessen), Helmut de Boor (Bern), Albert Debrunner (Jena), Theodor Frings (Leipzig), Alfred Götze (Giessen), Paul Kretschmer (Wien), Friedrich Maurer (Erlangen), John Meier (Freiburg I. Br.), Friedrich Panzer (Heidelberg), Theodor Siebs (Breslau), Wolfgang Stammmler (Greifswald) and Max Vasmer (Berlin). Friedrich Panzer noted in his reply that he had included Yiddish in his seminar on German dialects at the University of Heidelberg in the previous winter semester. Birnbaum had explained the rationale for such an institute as follows:

Yiddish, once the language of the Jews of Germany, today that of their descendants outside the territory of the German language, is a subject for research, not merely within the framework of general Jewish studies but of general and comparative linguistics and literature, for Hebraic and – particularly – Germanic studies. Thus, e.g., Old Yiddish manuscripts constitute a welcome additional source of material from times when not overmuch is available in German itself. Because of the difference in alphabet, these documents provide valuable assistance towards clarifying phonological problems in the history of early German (translated in Birnbaum 1972: 245).

Hitler's accession to power put a final end to the plan. Birnbaum left Germany not long after, and taught in London until 1958, before emigrating to Canada (Hiley 1991).

Σχολιασμός Μετάφρασης

Η μετάφραση αποτελεί ένα αναπόσπαστο κομμάτι της διεθνούς επικοινωνίας και της πολιτιστικής ανάπτυξης, επιτρέποντας την πρόσβαση σε ιδέες, γνώσεις και πληροφορίες που διατίθενται σε διαφορετικές γλώσσες και πολιτισμούς. Ειδικά στον τομέα της ακαδημαϊκής έρευνας, η μετάφραση αποτελεί κλειδί για την κατανόηση προηγμένων επιστημονικών έργων και την ανάπτυξη διεθνών επαγγελματικών δικτύων. Συγχρόνως, η μετάφραση λογοτεχνικών κειμένων και ιστορικών επιστημονικών μελετών, όπως το "Linguistics and the Third Reich", αποτελεί σημαντικό μέσο για τη διατήρηση και τη διάδοση πολιτιστικής κληρονομιάς και ιστορικής μνήμης. Το έργο "Linguistics and the Third Reich" αντιπροσωπεύει ένα σημαντικό κείμενο που αναδεικνύει την πολιτική και ιστορική συνάφεια της γλωσσολογίας με την εποχή του Ναζισμού. Παρουσιάζοντας την ανάλυση επιλεγμένων γλωσσολόγων καθώς και τη θέση τους στο πλαίσιο της ναζιστικής πολιτικής, το έργο αναδεικνύει τον ρόλο της γλώσσας στη διαμόρφωση και επιβολή ιδεολογιών. Ειδικότερα, εξετάζεται η βιογραφία του Σόλομον Μπιννμπάουμ, ενός εβραίου γλωσσολόγου, καθώς και η σημασία της πολιτιστικής θέσης των Γίντις στη γερμανο-εβραϊκή κοινωνία. Ο ρόλος αυτών των μελετών στην κατανόηση της πολιτικής γλωσσολογίας και της ιστορίας της σύγχρονης γλωσσολογίας αναδεικνύεται μέσα από το πρίσμα της ανάλυσης του Χάτον. Στο τέλος του σχολιασμού, θα αναφερθούμε στον συγγραφέα του αρχικού κειμένου, Κρίστοφερ Χάτον, καθώς και στο σύνολο του έργου του, προσφέροντας έτσι επιπλέον πληροφορίες και πλαίσιο για μια πιο εμπεριστατωμένη κατανόηση της μετάφρασης.

Στο πλαίσιο του σχολιασμού, θα εξεταστούν λεπτομερώς οι μεταφραστικές επιλογές που αφορούν το λεξιλόγιο, το συντακτικό του κειμένου, καθώς και το γενικό ύφος και χαρακτήρα του αρχικού κειμένου. Η μετάφραση πρέπει να επιλέξει λέξεις και φράσεις που να μεταφέρουν ακριβώς τη σημασία και το ύφος του αρχικού κειμένου στη νέα γλώσσα. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να ληφθεί υπόψη η σημασιολογική απόχρωση των λέξεων, καθώς και η πολιτισμική και ιστορική τους συνάφεια. Ο τρόπος που δομείται η κάθε πρόταση στη μετάφραση είναι εξίσου σημαντικός με το λεξιλόγιο. Πρέπει να διατηρηθεί η συνοχή και η σαφήνεια της έκφρασης, ενώ ταυτόχρονα πρέπει να προσαρμοστεί στη φυσιγνωμία της νέας γλώσσας. Το γενικό ύφος και ο χαρακτήρας του κειμένου πρέπει να διατηρηθούν στο μετάφρασμα. Αν το αρχικό κείμενο είναι επίσημο και τεχνικό, η μετάφραση πρέπει να αντανakλά αυτό το χαρακτηριστικό και να μην παραποιήσει τη φύση του. Με βάση αυτά τα στοιχεία, ο σχολιασμός της μετάφρασης εστιάζει στο πώς ο μεταφραστής αντιμετωπίζει αυτές τις πτυχές του κειμένου και πώς μεταφέρει τη σημασία και την ατμόσφαιρα του πρωτότυπου κειμένου στη νέα γλώσσα. Επιπλέον, θα δοθεί έμφαση στο γλωσσάρι που δημιουργήθηκε, προσφέροντας μια λεπτομερή ανάλυση της μετάφρασης ειδικής ορολογίας που περιλαμβάνεται στο κείμενο πηγή, λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο και το πολιτισμικό πλαίσιο.

Η ενότητα του λεξιλογίου στο πλαίσιο του σχολιασμού μετάφρασης αποτελεί έναν κρίσιμο πυλώνα για την απόδοση της πλήρους σημασίας και ατμόσφαιρας του αρχικού κειμένου στη νέα γλώσσα. Η επιλογή λέξεων και φράσεων που να αποδίδουν ακριβώς

τη σημασία και το ύφος του πρωτοτύπου είναι ζωτικής σημασίας, καθώς η ακρίβεια και η πολιτισμική συνάφεια επηρεάζουν την ενίσχυση της κατανόησης και της αποδοχής του κειμένου από τον αναγνώστη.

Αρχικά, λέξεις ή εκφράσεις που στο κείμενο-πηγή είναι στα Γερμανικά ή στα Γίντις, διατηρήθηκαν στην αρχική τους μορφή, χωρίς δηλαδή να μεταφραστούν στα Ελληνικά. Η απόφαση να διατηρηθούν αμετάφραστες οι λέξεις ή εκφράσεις που είναι στα Γερμανικά ή στα Γίντις στο αρχικό κείμενο αποτελεί μια μεταφραστική στρατηγική που ονομάζεται "διατήρηση της πολιτισμικής αυθεντικότητας". Αυτή η στρατηγική αποσκοπεί στο να διατηρηθεί η αυθεντική πολιτισμική και ιστορική σημασία των όρων ή των εκφράσεων που προέρχονται από την πρωτότυπη γλώσσα. Κατά τη μετάφραση, ορισμένες λέξεις ή εκφράσεις μπορεί να μην έχουν απόλυτο ισοδύναμο στη γλώσσα-στόχο ή να μεταφέρουν ένα πολιτισμικό ή ιστορικό φορτίο που δεν είναι δυνατόν να αποδοθεί με άλλες λέξεις.

Αυτή η στρατηγική είναι ιδιαίτερα σημαντική όταν το περιεχόμενο που μεταφράζεται έχει σημαντική σχέση με την πολιτιστική ή ιστορική παράδοση της αρχικής γλώσσας και όταν οι εν λόγω λέξεις ή εκφράσεις είναι κεντρικές για το κατανοητό νόημα ή το πνεύμα του κειμένου. Με τη διατήρηση αυτών των όρων, η μετάφραση προσπαθεί να μεταφέρει πλήρως την εμπειρία και τον πολιτισμό του πρωτοτύπου κειμένου στον αναγνώστη της μετάφρασης. Παραδείγματα χρήσης αυτής της στρατηγικής είναι, μεταξύ άλλων, τα σημεία «Έτσι, η πρόταση του Μπιρνμπάουμ είναι για ένα 'Jiddische Abteilung des Nahsprachen-Instituts'» και «Η λογοτεχνία των Γίντις προέκυψε με την ίδια τη γλώσσα, όπως θα περίμενε κανείς στην περίπτωση ενός πολιτισμένου λαού («wie es sich bei einem Kulturvolke naturgemäss von sich ergab», [1918] 1966: 9)».

Στη συνέχεια, όλα τα ονόματα προσωπικοτήτων που αναφέρονται στο κείμενο-πηγή μεταφέρθηκαν στο μετάφρασμα με φωνητική μεταγραφή. Η φωνητική μεταγραφή είναι η μεταφορά ενός ονόματος ή μιας λέξης από μία γλώσσα σε μία άλλη, χρησιμοποιώντας τους φωνητικούς ήχους της γλώσσας-στόχου. Σε άλλες λέξεις, αντί να γίνεται μια κανονική μετάφραση με βάση τη σημασία της λέξης, η φωνητική μεταγραφή προσπαθεί να αποτυπώσει τον ήχο της λέξης στη νέα γλώσσα.

Αυτή η τεχνική συνήθως χρησιμοποιείται όταν οι ονομασίες προσώπων, ονομάτων τοποθεσιών ή ειδικών όρων δεν μεταφράζονται κατά γράμμα, αλλά προσαρμόζονται στη φωνητική προφορά της γλώσσας-στόχου. Σκοπός της φωνητικής μεταγραφής είναι να διατηρηθεί η αυθεντική προφορά των ονομάτων ή των όρων που μεταφράζονται, προσφέροντας έτσι μια πιο ακριβή αναπαράσταση της αρχικής γλώσσας και κουλτούρας. Αυτό συμβάλλει στη διατήρηση της αυθεντικότητας και της προέλευσης των ονομάτων ή όρων που μεταφράζονται. Για παράδειγμα, ο Solomon Birnbaum μεταφράζεται ως Σόλομον Μπιρνμπάουμ, ο Heinz Kloss ως Χάινζ Κλος, ο Conrad Borchling ως Κόνραντ Μπόρχλινγκ, και ούτω καθεξής.

Επιπλέον, σε ορισμένα σημεία του μεταφράσματος έγινε παράλειψη κάποιων όρων ή λέξεων που υπήρχαν στο πρωτότυπο. Σε άλλα σημεία, όταν στο κείμενο-πηγή κάποια λέξη ήταν εννοούμενη, στο μετάφρασμα προστέθηκε. η προσθήκη ή η παράλειψη λέξεων στο μετάφρασμα αποτελεί μια μεταφραστική στρατηγική που ονομάζεται "δυναμική ή προσθετική μετάφραση" ή "ελεύθερη μετάφραση".

Αυτή η στρατηγική αποσκοπεί στην επίτευξη καλύτερης κατανόησης και ερμηνείας του περιεχομένου του πρωτότυπου κειμένου στη νέα γλώσσα. Μέσω αυτής της στρατηγικής, ο μεταφραστής μπορεί να προσθέσει ή να αφαιρέσει λέξεις, φράσεις ή ακόμη και παραγράφους από το πρωτότυπο κείμενο προκειμένου να μεταφέρει αποτελεσματικά το νόημα, την ατμόσφαιρα και την ενέργεια του κειμένου στη γλώσσα-στόχο. Η δυναμική μετάφραση επιτρέπει στον μεταφραστή να εκφραστεί ελεύθερα και να προσαρμόσει το κείμενο στις ανάγκες του αναγνώστη στη νέα γλώσσα, ενώ ταυτόχρονα διατηρεί την ουσιαστική πληροφορία και το πνεύμα του πρωτότυπου κειμένου. Για παράδειγμα, στο σημείο «He cites the links...the current one, Jews» εννοείται το ρήμα «are» (The current one are Jews), το οποίο και προστέθηκε στο μετάφρασμα, «Εκείνοι της σημερινής είναι Εβραίοι».

Τέλος, για τις λεξιλογικές μεταφραστικές επιλογές, κάποιες ακόμη μεταφραστικές επιλογές που πραγματοποιήθηκαν είναι η χρήση σημειώσεων του μεταφραστή (ΣτΜ) για όρους όπως το "Mitteilungen" αποτελεί μια στρατηγική που βοηθά στην αποσαφήνιση εννοιών που δεν έχουν άμεση αντιστοιχία στη γλώσσα-στόχο. Η περιγραφική μετάφραση ορισμένων όρων, όπως η αντικατάσταση του "Yiddishized" με τη φράση "επηρεασμένες από τα Γίντις", αποτελεί μια στρατηγική εξηγηματικής μετάφρασης που στοχεύει στην ακριβή μεταφορά του περιεχομένου και του πολιτισμικού πλαισίου του κειμένου. Η χρήση ελληνικής αργκό για διατήρηση του ύφους μιας λέξης, όπως η μετάφραση του "lumped" ως "τσουβάλιασμα" αντί για "ομαδοποίηση", αντιπροσωπεύει μια προσέγγιση που επιδιώκει την διατήρηση του στίλ και του χαρακτήρα του πρωτότυπου κειμένου. Κάθε μια από αυτές τις στρατηγικές συμβάλλει στην ακριβή απεικόνιση του περιεχομένου και της αίσθησης του πρωτότυπου κειμένου στη νέα γλώσσα, παρέχοντας στον αναγνώστη τη δυνατότητα να κατανοήσει πλήρως το μήνυμα του κειμένου.

Η ενότητα του συντακτικού και της δομής του κειμένου-στόχου αποτελεί ένα κρίσιμο στάδιο στη διαδικασία της μετάφρασης, καθώς επικεντρώνεται στην οργάνωση και τη ροή των ιδεών και των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στο κείμενο. Κατά τη διάρκεια αυτής της φάσης, ο μεταφραστής επιλέγει τη σωστή συντακτική δομή που θα αναπαραστήσει αποτελεσματικά τις ιδέες και τα μηνύματα του πρωτότυπου κειμένου στη γλώσσα-στόχο. Στόχος της ενότητας αυτής είναι η δημιουργία ενός μεταφραστικού κειμένου που να μεταφέρει πιστά τις ιδέες και τη δομή του πρωτότυπου κειμένου, διατηρώντας ταυτόχρονα τη φυσιογνωμία και το ύφος της γλώσσας-στόχου.

Αρχικά, η αλλαγή της σύνταξης σε κάποια σημεία είναι μια σημαντική μεταφραστική στρατηγική που στοχεύει στη βελτίωση της συνοχής και της κατανόησης του κειμένου-στόχου στη γλώσσα-στόχο. Αυτή η στρατηγική μπορεί να εφαρμοστεί με διάφορους τρόπους, όπως η διαίρεση μιας μεγάλης πρότασης σε δύο μικρότερες, πιο κατανοητές προτάσεις, ή η μετατροπή μιας άνω τελείας σε τελεία, έτσι ώστε ο αναγνώστης να μπορεί να εντοπίσει πιο εύκολα τη δομή και τη ροή του κειμένου. Η διάσπαση μιας μεγάλης πρότασης σε μικρότερες αποσπάσεις μπορεί να βελτιώσει την κατανόηση του κειμένου, καθώς οι μικρότερες προτάσεις είναι συνήθως πιο εύκολα κατανοητές και πιο ευαίσθητες στο συντακτικό πλαίσιο. Από την άλλη πλευρά, η μετατροπή μιας άνω τελείας σε τελεία μπορεί να οδηγήσει σε μια πιο φυσική και συνεκτική ροή του κειμένου, καθιστώντας την ανάγνωση πιο ομαλή και κατανοητή για τον αναγνώστη.

Συνολικά, αυτή η μεταφραστική στρατηγική βοηθάει στην επιτυχή μετάφραση του κειμένου, εξασφαλίζοντας όχι μόνο τη σωστή μεταφορά των λέξεων, αλλά και την εύληπτη και συνεκτική παρουσίαση του νοήματος και της δομής του πρωτότυπου κειμένου στη γλώσσα-στόχο. Παράδειγμα χρήσης αυτής της στρατηγικής είναι το σημείο «The influence of these...became increasingly marked» στο οποίο ο μακροπερίοδος λόγος ‘σπάει’ σε 2 μικρότερες περιόδους «Η επιρροή...αυτονομία («Sonderleben»)) και «Η σύνταξη και η γραμματική...πιο έντονες».

Επιπλέον, η εναλλαγή συντακτικών φαινομένων αποτελεί σημαντική μεταφραστική στρατηγική που επιτρέπει στον μεταφραστή να προσαρμόσει τον τρόπο έκφρασης στη γλώσσα-στόχο, με σκοπό την αποτελεσματική μετάφραση του νοήματος του πρωτότυπου κειμένου. Η μετάβαση από την ενεργητική στην παθητική φωνή ή η αλλαγή από ένα μέρος του λόγου σε ένα άλλο μπορεί να επιτευχθεί με διάφορους τρόπους, ανάλογα με τις ανάγκες του κειμένου και τις δομές της γλώσσας-στόχου. Για παράδειγμα, σε περιπτώσεις όπου η ενεργητική φωνή δεν αποδίδει αποτελεσματικά το νόημα ή την αναλλοίωτη πληροφορία του πρωτότυπου κειμένου, η χρήση της παθητικής φωνής μπορεί να είναι προτιμητέα.

Επιπλέον, η αλλαγή τμημάτων του λόγου, όπως η μετατροπή μετοχών σε ρήματα ή αντίστροφα, μπορεί να αποβεί χρήσιμη για να διατηρηθεί η συνοχή και η σαφήνεια του κειμένου στη γλώσσα-στόχο. Ο στόχος είναι να επιλεγεί η κατάλληλη μορφή έκφρασης που θα μεταφέρει με ακρίβεια και σαφήνεια το νόημα του πρωτότυπου κειμένου στη νέα γλώσσα, διατηρώντας την επαρκή πληροφορία και το στυλ του πρωτοτύπου. Παράδειγμα αυτών των επιλογών είναι φυσικά το σημείο «And this is how the first modern lectureship for Yiddish in a university came into being» στο οποίο η μετοχή ‘being’ μεταφράζεται ως ρήμα «Και έτσι δημιουργήθηκε η πρώτη σύγχρονη διδασκαλία για τα Γίντις σε ένα πανεπιστήμιο».

Επίσης, Η παράλειψη ή η προσθήκη υποκειμένου ή αντικειμένου σε ορισμένες περιπτώσεις αποτελεί σημαντική μεταφραστική στρατηγική που εξυπηρετεί τη συνοχή και τη σαφήνεια του κειμένου-στόχου. Στο πρωτότυπο κείμενο, ορισμένες φορές η χρήση υποκειμένου ή αντικειμένου μπορεί να είναι προφανής ή να αποδίδεται από το πλαίσιο της πρότασης. Ωστόσο, σε άλλες περιπτώσεις, η επανάληψη του υποκειμένου ή του αντικειμένου μπορεί να φαίνεται περιττή ή να δημιουργεί παραπληροφόρηση.

Η απόφαση να παραλειφθεί ή να προστεθεί υποκείμενο ή αντικείμενο γίνεται με βάση την ανάλυση του πρωτότυπου κειμένου και της δομής της πρότασης. Στόχος είναι να διατηρηθεί η σαφήνεια της έκφρασης και να αποφευχθούν οι περιττές επαναλήψεις, διατηρώντας παράλληλα τη συνοχή και τη συνάφεια των σκέψεων και των ιδεών που εκφράζονται στο κείμενο-στόχο. Αυτή η στρατηγική εξυπηρετεί την ανάγκη για συνεκτικότητα και κατανόηση του κειμένου στη γλώσσα-στόχο, βελτιώνοντας την επικοινωνία των ιδεών που περιέχονται σε αυτό. Για παράδειγμα, το σημείο «Kloss described Yiddish» μεταφράστηκε ως «Περιέγραψε τα Γίντις», και το σημείο «Kloss argued for example that» ως «Υποστήριξε, για παράδειγμα, ότι», καθώς στο ευρύτερο κομμάτι αυτό του κειμένου είναι ξεκάθαρο ότι ο συγγραφέας αναφέρεται στον Κλος συγκεκριμένα. Έτσι, η αναφορά του ονόματος στην αρχή κάθε πρότασης μπορεί να κουράσει τον αναγνώστη του μεταφράσματος.

Η ενότητα του ύφους και του χαρακτήρα του κειμένου αναδεικνύει τη σημασία της εναρμόνισης του στίλ και του τόνου του πρωτότυπου κειμένου με αυτούς που είναι κατάλληλοι και κατανοητοί στη γλώσσα-στόχο. Το ύφος αναφέρεται στον τρόπο που εκφράζονται οι ιδέες, ενώ ο χαρακτήρας αναδεικνύει την προσωπικότητα και το στυλ του πρωτότυπου συγγραφέα. Κατά τη μετάφραση, είναι ζωτικής σημασίας η διατήρηση του χαρακτήρα και του ύφους, καθώς αυτά συμβάλλουν στην ακριβή μετάδοση του νοήματος και της αίσθησης του πρωτότυπου κειμένου. Με την επιλογή κατάλληλων λέξεων, φράσεων και δομών προτάσεων, ο μεταφραστής διασφαλίζει τη συνέχεια του ύφους και του χαρακτήρα, διατηρώντας την αυθεντική αίσθηση του κειμένου εντός του νέου πλαισίου γλώσσας και πολιτισμού.

Το ύφος ενός κειμένου αναδεικνύει τον τρόπο με τον οποίο ο συγγραφέας επικοινωνεί τις ιδέες και τα μηνύματά του στον αναγνώστη. Όταν το ύφος είναι σοβαρό και επίσημο, όπως στην περίπτωση του κειμένου-πηγή που περιγράφετε, ο μεταφραστής πρέπει να επιλέξει λέξεις, φράσεις και δομές που να αντανakλούν αυτό το ύφος. Για να διατηρήσει την ακαδημαϊκή αίσθηση και τον φόρο τιμής προς το θέμα του κειμένου, ο μεταφραστής μπορεί να χρησιμοποιήσει ένα λεξιλόγιο που να είναι κατάλληλο για ακαδημαϊκές και επίσημες συνθήκες. Αυτό περιλαμβάνει τη χρήση ειδικών όρων, τεχνικής γλώσσας και παρατεταμένων προτάσεων που ενισχύουν την επιστημονική αίσθηση του κειμένου. Συνολικά, η μεταφραστική προσέγγιση προσπαθεί να διατηρήσει την αυθεντικότητα και την επίσημη φύση του πρωτότυπου κειμένου, εξασφαλίζοντας ότι η μετάφραση θα αντικατοπτρίζει τον σοβαρό και επίσημο χαρακτήρα του.

Η μετάφραση μιας βιογραφίας όπως αυτή του Σόλομον Μπινμπάουμ απαιτεί προσοχή στη διατήρηση του πνεύματος και του σκοπού του αρχικού έργου του συγγραφέα. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, το έργο του Χάτον που εξετάζει την πολιτική σημασία της γλωσσολογίας πιθανόν να εστιάζει στη συνεισφορά του Μπινμπάουμ στη γλωσσολογική θεωρία και τη σχέση της γλώσσας με την πολιτική. Η μετάφραση πρέπει να αντικατοπτρίζει αυτό το πνεύμα και να μεταφέρει τον σκοπό του αρχικού κειμένου, προσαρμόζοντας τη γλώσσα και τη δομή του στον στόχο κοινό του μεταφραζόμενου κειμένου. Ο μεταφραστής πρέπει να διατηρήσει την εμβέλεια της ανάλυσης του Χάτον για τον Μπινμπάουμ και να επικεντρωθεί στην πολιτική διάσταση της γλωσσολογίας που περιγράφεται στο έργο. Η μετάφραση πρέπει επίσης να αναδείξει τη συνεισφορά του Μπινμπάουμ στον τομέα της γλωσσολογίας και να αναδείξει τη σχέση της γλώσσας με την πολιτική, διατηρώντας την εμβάθυνση και τη συνοχή του πρωτότυπου κειμένου.

Η διατήρηση των μορφολογικών χαρακτηριστικών του πρωτότυπου κειμένου στη μετάφραση είναι ουσιώδης για τη διατήρηση του ύφους, του χαρακτήρα και της αυθεντικότητάς του. Αυτό προσδίδει στη μετάφραση μια αίσθηση συνέχειας και συνοχής με το πρωτότυπο κείμενο. Ο μεταφραστής, προσπαθώντας να διατηρήσει το συναίσθημα, την εικόνα και το συναισθηματικό φορτίο των μορφολογικών χαρακτηριστικών του πρωτότυπου, χρησιμοποιεί αντίστοιχες μορφές και εκφράσεις στη γλώσσα-στόχο. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει μεταφορές, παρομοιώσεις, ή άλλα στοιχεία που διατηρούν την αυθεντικότητα και την ατμόσφαιρα του πρωτότυπου κειμένου. Η αποτελεσματική χρήση των μορφολογικών χαρακτηριστικών στη μετάφραση συμβάλλει στην πιο ακριβή αναπαραγωγή του πνεύματος και της

αισθητικής του αρχικού κειμένου στη γλώσσα-στόχο, παρέχοντας στον αναγνώστη μια πιο αυθεντική εμπειρία της μετάφρασης. Για παράδειγμα, η έκφραση «the one which has enjoyed the attention of philologists» μεταφράστηκε με την ισοδύναμη έκφραση «αυτή που χαίρει της προσοχής των φιλολόγων», που έχει παρόμοια αίσθηση σε άκουσμα, αλλά και 'ίση' μεταφορική σημασία.

Ο Σόλομον Μπινμπάουμ αναδεικνύεται ως σημαντική μορφή στον τομέα της γλωσσολογίας μέσω της βιογραφίας του που περιλαμβάνεται σε ένα μεγαλύτερο έργο του συγγραφέα Χάτον. Η ανάλυση της μετάφρασης αναδεικνύει τη σημασία της διατήρησης του ύφους, του πνεύματος και των μορφολογικών χαρακτηριστικών του πρωτότυπου κειμένου στη γλώσσα-στόχο. Ο Κριστόφερ Μ. Χάτον είναι γνωστός γλωσσολόγος και συγγραφέας που έχει επικεντρωθεί στη σχέση της γλώσσας με την πολιτική και την κοινωνία. Έχει συνεισφέρει σημαντικά έργα στον τομέα της γλωσσολογίας, εξετάζοντας τις διαστάσεις της γλωσσικής επιρροής στην πολιτική θεωρία και πράξη. Οι έρευνές του έχουν επικεντρωθεί στον τρόπο με τον οποίο η γλώσσα διαμορφώνει την πολιτική συνείδηση και τον πολιτισμό. Το έργο του έχει επιδράσει στον τρόπο που αντιλαμβανόμαστε τη σχέση μεταξύ γλώσσας, εξουσίας και κοινωνίας. Επίσης, έχει συνεισφέρει σημαντικά στην προώθηση της κριτικής σκέψης σχετικά με τη γλωσσική πολιτική και τον πολιτισμό.

Στον σχολιασμό μας, εξετάσαμε τις μεταφραστικές επιλογές σε σχέση με το λεξιλόγιο, το συντακτικό, και το ύφος. Η διατήρηση αμετάφραστων λέξεων και η μεταφορά ονομάτων προσωπικοτήτων αντανakλούν πολιτισμικές διαστάσεις και διατηρούν την αυθεντικότητα του κειμένου. Το συντακτικό περιλαμβάνει τη διατήρηση της συνοχής και της κατανόησης, με προσθήκες ή παραλείψεις που εξυπηρετούν τη συνοχή του κειμένου. Το ύφος διατηρείται μέσω μορφολογικών χαρακτηριστικών και συνεχίζει να μεταφέρει την αίσθηση και το νόημα του πρωτότυπου κειμένου. Με αυτές τις μεταφραστικές επιλογές, η μετάφραση προσδίδει στον αναγνώστη την εμπειρία και το νόημα του πρωτότυπου κειμένου στη γλώσσα-στόχο, διατηρώντας την αυθεντικότητα και την αίσθηση του αρχικού κειμένου.

Συνολικά, ο σχολιασμός της μετάφρασης αναδεικνύει τη σημασία της μεταφραστικής διαδικασίας στη διατήρηση της ακεραιότητας και της αυθεντικότητας του αρχικού κειμένου. Μέσα από την εφαρμογή μεταφραστικών στρατηγικών, ο μεταφραστής προσπαθεί να μεταφέρει όχι μόνο τις λέξεις, αλλά και το νόημα, την αίσθηση και την ατμόσφαιρα του πρωτότυπου κειμένου. Μέσω της σωστής χρήσης των μεταφραστικών στρατηγικών, επιδιώκεται η δημιουργία μιας μετάφρασης που αντανakλά το πνεύμα και τις προθέσεις του πρωτότυπου κειμένου, προσφέροντας στον αναγνώστη μια αυθεντική εμπειρία και κατανόηση του.

Βιβλιογραφία

Αγγλοελληνικό Λεξικό. (2004). Εκδόσεις ΓΙΑΝΝΗ ΡΙΖΟΥ.

Akademie-mitteilungen – Wikipedia. (2015, April 10). Wikipedia – Die freie Enzyklopädie. Retrieved February 18, 2024, from <https://de.wikipedia.org/wiki/Akademie-Mitteilungen>

Christopher HUTTON 胡傑 (Fellow) – HKAH. (2020, September 7). HKAH. Retrieved January 8, 2024, from <https://www.humanities.hk/fellowsdirectory/hutton>

(2024). iate. <https://iate.europa.eu/>

Αγγλικά - Ελληνικά λεξικό | Glosbe. (2024). Λεξικό Glosbe - Όλες οι γλώσσες σε ένα μέρος. <https://el.glosbe.com/en/el>

The Jewish Farmer. (1909, January 1). הספרייה הלאומית של ישראל. <https://www.nli.org.il/en/newspapers/ydfarm?>

Παράρτημα 1 – Γλωσσάρι

A/A	Ορολογία	Απόδοση
1	artificial language	τεχνητή γλώσσα
2	Biblical	Βιβλικός
3	chauvinism	σοβινισμός
4	civilized language	πολιτισμένη γλώσσα
5	dialect	διάλεκτος
6	Dzhudezmo	Γιουντέσμο (γλώσσα)
7	Esperanto	Εσπεράντο (γλώσσα)
8	French Creole	Γαλλική κρεολή
9	ghetto	γκέτο
10	Gothic script	γοτθικό σύστημα γραφής

11	Haskalah	Εβραϊκός διαφωτισμός, Χασκαλά
12	idiomaticity	ιδιωματικότητα
13	Indo-Germanic	Ινδο-Γερμανικός
14	jargon	ιδιόλεκτος
15	Ladino	λαδινική (γλώσσα)
16	Middle High German	Άνω Μεσαιωνική Γερμανική (γλώσσα)

17	New High German	Άνω Νέα Γερμανική (γλώσσα)
18	Old Yiddish	Παλιά Γίντις
19	Pidgin English	Αγγλική πιτζίν (γλώσσα)
20	pseudo-German	ψευδο-Γερμανική (γλώσσα)
21	realia	πραγματικότητα
22	Semitic	Σημίτης
23	Sephardic Jews	Σεφαρδίτης Εβραίος

24	Talmudic	Ταλμουδικός
25	The Jewish Farmer	The Jewish Farmer (εφημερίδα)
26	Volapük	Βολαπιούκ
27	Yiddish	Γιντις (Γερμανοεβραϊκή) (γλώσσα)

A / A	Πηγή	Συγκείμενο
1	Artificial language μετάφραση σε Ελληνικά, λεξικό Αγγλικά - Ελληνικά. (2019). Λεξικό Glosbe - Όλες οι γλώσσες σε ένα μέρος. https://el.glosbe.com/en/el/artificial%20language	Η Μέλανη έχει μια ιδέα, για το πώς να δημιουργήσει μια τεχνητή γλώσσα.
2	Αγγλοελληνικό Λεξικό. (2004). Εκδόσεις ΓΙΑΝΝΗ ΡΙΖΟΥ.	Είναι σημαντικό να μελετάμε τις βιβλικές περικοπές και τις ιστορίες μέσα στο πλαίσιο που ανήκουν.
3	Αγγλοελληνικό Λεξικό. (2004). Εκδόσεις ΓΙΑΝΝΗ ΡΙΖΟΥ.	Από την άλλη πλευρά ο σοβινισμός έχει την έννοια της φανατικής φιλοπατρίας.
4	Μαρία Κακριδή-Φερράρι. (2000). Δέκα μύθοι για τη γλώσσα: Πλούσιες και φτωχές γλώσσες. https://www.komvos.edu.gr/glwssa/odigos/thema_d4/thema_pdf.pdf	Και κάθε δθήθεν «πρωτόγονη» γλώσσα έχει τέτοιους κανόνες, το ίδιο αυστηρούς με

		τις λεγόμενες «πολιτισμένες» γλώσσες.
5	Αγγλοελληνικό Λεξικό. (2004). Εκδόσεις ΓΙΑΝΝΗ ΡΙΖΟΥ.	Μιλούσαν στη δική τους διάλεκτο και δεν κατάλαβα τίποτα.
6	Τζιουμάκης Γιώργος. (2009). Ο εβραϊκός πληθυσμός της Θεσσαλονίκης και η εκπαίδευσή του, πριν και μετά την ενσωμάτωση της πόλης στο ελληνικό κράτος. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ - Library. Retrieved March 20, 2023, from https://ikee.lib.auth.gr/record/122629/files/apth.pdf	Μετά την εκδίωξη η καθημερινή γλώσσα υφίστατο την αυξανόμενη επίδραση τόσο της γλώσσας της λόγιας μελέτης όσο και των τοπικών μη εβραϊκών κοινολέκτων, όπως η Ελληνική και η Τουρκική, και έφθασε να αποκαλείται Γιουντέσμο (Dzhudezmo / Judesmo).
7	Αγγλοελληνικό Λεξικό. (2004). Εκδόσεις ΓΙΑΝΝΗ ΡΙΖΟΥ.	Η Εσπεράντο βασίζεται κυρίως στο συντακτικό υλικό των λατινογενών γλωσσών.
8	Αγγλοελληνικό Λεξικό. (2004). Εκδόσεις ΓΙΑΝΝΗ ΡΙΖΟΥ.	Μέσα σε αυτό το θεωρητικό πλαίσιο, μια γαλλική κρεολή είναι μια γλώσσα φυλογενετικά βασισμένη στα γαλλικά.
9	Αγγλοελληνικό Λεξικό. (2004). Εκδόσεις ΓΙΑΝΝΗ ΡΙΖΟΥ.	Τα αρχικά γκέτο βρίσκονταν στη Βενετία και σε άλλα εμπορικά κέντρα της βόρειας Ιταλίας.
10	Gothic script μετάφραση σε Ελληνικά, παραδείγματα στο πλαίσιο, προφορά. (n.d.). Λεξικό Glosbe - Όλες οι γλώσσες σε ένα μέρος. https://el.glosbe.com/en/el/gothic%20script	Ο Γουτεμβέργιος επέλεξε για το βιβλίο του το γοτθικό σύστημα γραφής της

		λατινικής γλώσσας το οποίο χρησιμοποιούνταν από τους μοναχούς στην αντιγραφή της Αγίας Γραφής.
1 1	Τζιουμάκης Γιώργος. (2009). Ο εβραϊκός πληθυσμός της Θεσσαλονίκης και η εκπαίδευσή του, πριν και μετά την ενσωμάτωση της πόλης στο ελληνικό κράτος. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ - Library. Retrieved March 20, 2023, from https://ikee.lib.auth.gr/record/122629/files/apth.pdf	Η Χασκαλά, γνωστή συχνά και με τον όρο Εβραϊκός διαφωτισμός (εβραϊκά: הלצה) ήταν πνευματικό κίνημα των Εβραίων της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, με επιρροή στους Εβραίους της δυτικής Ευρώπης και του μουσουλμανικού κόσμου.
1 2	Χιώτη Αλεξάνδρα. (2010). ΟΙ ΠΑΓΙΩΜΕΝΕΣ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ: ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ, ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΚΑΙ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΙΚΟΤΗΤΑ [Doctoral dissertation]. http://ikee.lib.auth.gr/record/122618/files/CHI_OTI.pdf	Επιπλέον επισημαίνει ότι η ιδιωματικότητα (idiomaticité) φαίνεται να περιγράφει ένα γενικό φαινόμενο που αναφέρεται στις γλώσσες και παρουσιάζει αυτό που θεωρείται ως ιδιαίτερο χαρακτηριστικό, ειδικό ή, με έναν ιδιαίτερο τρόπο, αποκλειστικό σε μια γλώσσα.
1 3	Ινδοευρωπαϊκή οικογένεια γλωσσών Σλαβικές γλώσσες. Δημιουργία της ινδοευρωπαϊκής οικογένειας γλωσσών. (2022). Fondeco. https://fondeco.ru/el/indoeuropeiskaya-semya-yazykov-slavyanskie-yazyki-obrazovanie/	Αυτοί οι μελετητές στη συνέχεια τους ομαδοποίησαν σε μια «ινδο-γερμανική» οικογένεια.
1 4	Jargon σε Ελληνικά, μετάφραση, Λεξικό Αγγλικά - Ελληνικά Glosbe. (n.d.). Λεξικό Glosbe - Όλες οι γλώσσες σε ένα μέρος. https://el.glosbe.com/en/el/jargon	Η γλώσσα που χρησιμοποιείται στο δελτίο δεδομένων ασφαλείας πρέπει να είναι απλή, σαφής και ακριβής

		και να αποφεύγει τις ιδιολέκτους (jargon), τα αρκτικόλεξα και τις συντομεύσεις.
1 5	Ladino στα Ελληνικά - Αγγλικά-Ελληνικά λεξικό Glosbe. (n.d.). Λεξικό Glosbe - Όλες οι γλώσσες σε ένα μέρος. https://el.glosbe.com/en/el/Ladino	Το νομοσχέδιο της 26ης Νοεμβρίου 1999 της Ιταλικής Γερουσίας με το οποίο καθορίζονται οι κανόνες προστασίας για "τη γλώσσα και τον πολιτισμό των αλβανικών, καταλανικών, γερμανικών, ελληνικών σλοβενικών και κροατικών πληθυσμών καθώς και όσων μιλούν τη γαλλική, την καθαρή προβηγκιανή, τη φριουλανική, τη λαδινική, την προβηγκιανή και τη σαρδική" έγινε νόμος του κράτους (Αριθ. 482 της 15.12.99).
1 6	Peter von Polenz, Geschichte der deutschen Sprache, Berlin 2009, ISBN 978-3-11-017507-3 και Ruth H. Sanders. German: Biography of a Language, Oxford 2010.	Η κυρίως (ή άνω) γερμανική, που ονομάζεται Hochdeutsch (χόχντόιτς), μιλήθηκε στις νότιες περιοχές της ορεινής Γερμανίας και διακρίνεται σε αρχαία γερμανική (7ος-12ος αιώνας), μεσαιωνική γερμανική (12ος-15ος αιώνας) και νέα γερμανική (15ος-σήμερα).

1 7	Peter von Polenz, Geschichte der deutschen Sprache, Berlin 2009, ISBN 978-3-11-017507-3 και Ruth H. Sanders. German: Biography of a Language, Oxford 2010.	Η κυρίως (ή άνω) γερμανική, που ονομάζεται Hochdeutsch (χόχντόιτς), μιλήθηκε στις νότιες περιοχές της ορεινής Γερμανίας και διακρίνεται σε αρχαία γερμανική (7ος-12ος αιώνες), μεσαιωνική γερμανική (12ος-15ος αιώνες) και νέα γερμανική (15ος-σήμερα).
1 8	Γίντις γλώσσα. (2018). Ένας Μεγάλος Στοχαστής. https://el.gov-civ-guarda.pt/yiddish-language	Τα Δυτικά Γίντις, η μόνη μορφή Γίντις που χρησιμοποιήθηκε κατά την αρχαιότερη ιστορία της γλώσσας, παρέμεινε το κυρίαρχο κλαδί κατά την Παλιά Γίντις περίοδο (που λήγει περίπου το 1350).
1 9	Τι είναι οι γλώσσες πίτζιν;. (2015, August 1). Genuistics. https://genuistics.blogspot.com/2015/08/blog-post.html	Μια γλώσσα πίτζιν είναι μια απλοποιημένη γλώσσα που αναπτύχθηκε σαν μέσο επικοινωνίας μεταξύ δύο ή περισσότερων εθνοτικών ομάδων που δεν έχουν κοινή γλώσσα.
2 0	Pseudo-Germanic μετάφραση σε Ελληνικά, λεξικό Αγγλικά - Ελληνικά. (2023). Λεξικό Glosbe - Όλες οι γλώσσες σε ένα μέρος. https://el.glosbe.com/en/el/pseudo-Germanic	Αυτή η εφαρμογή σας παρέχει μια συλλογή από βασικές φράσεις στα ψευδο-γαλλικά, ψευδο-ιταλικά, ψευδογερμανικά και ψευδο-ολλανδικά.

2 1	Realia - μετάφραση σε Ελληνικά, παραδείγματα Glosbe. (2023). Λεξικό Glosbe - Όλες οι γλώσσες σε ένα μέρος. https://el.glosbe.com/en/el/realia	Η ομορφιά και η απλότητα δοκιμάζονται μέσω μιας σειράς εγκαταστάσεων, πινάκων και γραπτών κειμένων, τοποθετημένα σε μια σύγχρονη πραγματικότητα όπου ο φυσικός χώρος και η τοποθεσία δεν είναι μονάχα ένα στήσιμο, αλλά ακόμη ένα στοιχείο της σύνθεσης, το οποίο προβάλλει την έκθεση αυτής της εικόνας.
2 2	Σημίτης – σιμίτι, Γλωσσάρι. (2016, June 13). Liberal.gr. https://www.liberal.gr/glossari/simitis-simiti	Σημίτες, όμως, σήμερα θεωρούμε κυρίως όσους έζησαν στην αραβική χερσόνησο, κυριάρχησαν σε αυτήν και εκσημίτισαν πολλούς άλλους λαούς που κατοικούσαν εκεί.
2 3	Sephardic Jews - μετάφραση σε Ελληνικά, παραδείγματα Glosbe. (2023). Λεξικό Glosbe - Όλες οι γλώσσες σε ένα μέρος. https://el.glosbe.com/en/el/Sephardic%20Jews	Το πιάτο αναπτύχθηκε από Σεφαραδίτες Εβραίους στην παλιά πόλη της Ιερουσαλήμ και αργότερα υιοθετήθηκε και από άλλα Εβραϊκά δόγματα.
2 4	Talmudic στα Ελληνικά - Αγγλικά-Ελληνικά λεξικό Glosbe. (2023). Λεξικό Glosbe - Όλες οι γλώσσες σε ένα μέρος. https://el.glosbe.com/en/el/Talmudic	Αν και οι γονείς μου δεν ήσαν ενθουσιασμένοι με τη γνώμη μου, εγώ εσχεδιάζα να τελειώσω τις τοπικές σπουδές μου εκεί στην Τουρκία και να μεταβώ σε μια Γιεσίβα (μια σχολή

		προχωρημένων Ταλ μουδικών σπουδών) για να συμπληρώσω την εκπαίδευσί μου εκεί.
2 5	The Jewish Farmer - פארמע אידישער דער. (1909). The National Library of Israel. https://www.nli.org.il/en/newspapers/ydfarm?	A Yiddish language newspaper devoted to Jewish agriculture and the farming industry, published in New York starting 1909. In some issues are a few English pages added to the Yiddish.
2 6	Βολαπιούκ. (2009, June 19). Βικιπαίδεια. https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%92%CE%BF%CE%BB%CE%B1%CF%80%CE%B9%CE%BF%CF%8D%CE%BA	Η Βολαπιούκ ή Vola rük είναι μια τεχνητή γλώσσα, που δημιουργήθηκε το 1879–1880 από τον Γιόχαν Μάρτιν Σλάιερ, έναν Ρωμαιοκαθολικ ό ιερέα στο Μεγάλο Δουκάτο της Βάδης στη Γερμανία.
2 7	Yiddish μετάφραση σε Ελληνικά, λεξικό Αγγλικά - Ελληνικά Glosbe. (2023). Λεξικό Glosbe - Όλες οι γλώσσες σε ένα μέρος. https://el.glosbe.com/en/el/Yiddish	Η Γίντις ήταν η γλώσσα που μιλούσε ο μεγαλύτερος αριθμός Εβραίων.

Παράρτημα 2 – Γερμανικές/Γίντις Λέξεις και Εκφράσεις

Ορολογία/Εκφραση	Απόδοση
Akademie zur wissenschaftlichen Erforschung und Pflege des Deutschtums – Deutsche Akademie	Ακαδημία Επιστημονικής Έρευνας και Καλλιέργειας της Γερμανικότητας – Deutsche Akademie
Deutsche und Jidden	Γερμανικά και Γίντις
Fishke der krume	Ψαρέψτε την ψίχα
Fraktur	Σπάσιμο
Geist und Blut	Πνεύμα και Αίμα
geistige Wüste	Πνευματική έρημος
Ihre Sprache war anfangs das Deutsche	Αρχικά, η γλώσσα τους ήταν τα γερμανικά
Jiddische Abteilung des Nahsprachen-Instituts	Τμήμα Γίντις του Ινστιτούτου Γλωσσών
Kultursprachen	Πολιτιστικές γλώσσες
Mitteilungen	Μηνύματα
Mutter Sprache	Μητρική γλώσσα
Nebensprachen	Δευτερεύουσες γλώσσες
Pennsylvaniadeutsch	Γερμανική Πενσυλβάνιας
seit jeher	από αμνημονεύτων χρόνων
Sonderleben	Ξεχωριστή ζωή
Stummelsprachen	Γλώσσες απόκρυψης
totale Herrschaft	Απόλυτη κυριαρχία
wie es sich bei einem Kulturvolke naturgemäss von sich ergab	όπως ήταν φυσικό να συμβεί με έναν πολιτισμένο λαό